

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Latvija taikosi su bolševikais

Latviai vedė tarybas slapta

Estonai atmušė bolševikus

Francija kėsina išardyti Dorpatio tarybas

Talkininkai paskelbs taiką sausio 6d.

LATVIJA SLAPTA TAIKOSI SU BOLŠEVIKAIŠ.

Reikalauja Dvinsko ir Letgalijos. Francija stengiasi pakliudyti taryboms.

REVELIS, gr. 27. (Rašo Chicago Tribune korespondentas John Clayton).—Latvijos valdžia praktiškai padarė mušius paliaubą su bolševikais. Tarybos, kurios buvo vedamos slapta laike bolševikų ir estonų konferencijos, pasiekė galutiną rubėžių klausimą. Tikimasi, kad mušius paliauba ir vėliau taika bus pasirašyti tuoj po Estonijos susitarimui, jei dar ne pirmiau.

Galbut svarbiausia priežastis kodėl tarybos vedamos slapta buvo Latvijos valdžios baimė, kad ji gali užpykinti Franciją, kuomet dar Bermondas tebebuvo Latvijoje. Taipiau buvo manoma, kad Dorpatio konferencija negalės pavykti, kadangi išrišimas Judeničiaus klausimo buvo reikalingas, kad padarius konferenciją pasekminga.

Tarybas vedė Latvijos delegacijos sekretorius Mennis, kurį susekta perduodant laiška bolševikų viršininkui Joffe. Jį estonai areštavo ir ištrėmė iš savo šalies, kada Joffe pripažino, kad tai buvo oficialis laiškas nuo Latvijos valdžios.

Susitaikinsiu rubėžių klausime.

Latviai reikalauja visos Letgalijos ir Dvinsko (Dinaburko-Daugpilės). Sovietų Rusija ne sutinka smulkmenose jų sąlygų, nurodydama, kad Dvinskas tik 6 nuoš. yra latviai ir didelė dalis Letgalijos yra apgyventa daugumoj rusais. Tečiaus tai yra mažos smulkmenos, kurias lengva išrišti. Ta galimybė susitaikimo turi didelės svarbos del gen. Judeničiaus kareivių likimo. Dabar yra tikru, kad šiaurvakariniais rusams nebus leista persitvarkyti Latvijos žemėje.

Estonai kaltina Franciją.

Jei Estonijos ir sovietų Rusijos tarybos yra bergdžios, už nepasisekimą negalima kaltinti Anglijos ir Amerikos valdžių. Dalykas talkininkų maišymos į taikos tarybas yra galutiniai išrištas man padarytu užrubėžinių reikalų ministerio Dirk pranešimu, kuris netiesioginiai nurodo kur yra kaltininkas.

“Estonijos valdžia su džiaugsmu užtikrina Suv. Valstijų ir Anglijos žmones, kad jų valdžios niekame netrukė tarybų

tarp bolševikų Rusijos ir Estonijos. Nė Suv. Valstijos, nė Anglija nedarė mažiausio spaudimo, kad pakliudyti laimingam užsibaigimui Dorpatio konferencijos,” pasakė Dirk.

Nuolatinis klausinėjimas neistraukė tiesioginio Francijos kaltinimo. Tečiaus kiekvienas žmogus, kuris sekė atsitikimus Dorpate žino, kad Francijos valdžia darė viską, kad neprileidus prie taikos ar mušius paliaubos, tikslu apginti Judeničio kareivius ir tuo palaikyti blokadą prieš sovietų Rusiją.

Francija nežada pagalbos, bet reikalauja Pabaltijos karės su bolševikais.

Kad estonai ir latviai pasitiko francuzų generolą Niessel Rygoje, klausimas galimybės Francijos pagalbos buvo privaliai apsvaistytas. Francuzų generolas užreikšė, kad jo šalis negali pasiūsti kareivių Estonijos pagalbai. Kada paklausta ar Francija duos amunicijos, jis atsakė:

“Taip, jei jus užmokėsite už ją.”

“Kaip apie pinigus?” paklausta.

“Jūs galite užmokėti francuziškais pinigais,” atsakė jis.

Sis atsakymas daugiau negu kas kitas priverė estonus atsisakyti sekti Francijos politiką.

Sis pasakojimas, žinoma, negali būti patvirtintas oficialiai, bet kada aš apie tai paklausiau Dirk, jis atsakė:

“Estonijos valdžia pasitiki, kad Amerikos ir Anglijos politika linki Estonijos pasidarys vyriausia talkininkų politiką. Jei Dorpatio konferencija nepavyks, mes esame pasirengę numinti uždangalą ir leisti pamatyti tikrąsias nepavykimo priežastis.”

Tarybos pavyksiančios.

Bet Dorpatio konferencija nėra pasmerkta nepasisekimui. Iš kitos pusės yra daug perspektyvų, kad ji laimingai užsibaigs artimoj ateityj. Latvijos tarybos artinasi prie pabaigos. Lietuva, kurios padėjimas yra sunkiausias delei jos artimumo prie Lenkijos ir Vokietijos, galbut bus paskutinė, kuri stos eilėn, bet Pabaltijos šalį neišvengtina padarys neužilgo taiką su sovietų Rusija.

RENKAI VISAS SPĖKAS STATO PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

RYMAS, gr. 29.—Corriere d'Italia išspausdino pasikalbėjimą su Varšavos arcivyskupu kardinolu Karkawski, kuriame Karkawski pasakė, kad Lenkija visą savo armiją pastatė prie Rusijos rubėžiaus, kad pada-

rius stiprią pertvarą prieš bolševizmo plėtojimąsi į vakarus. Tečiaus kardinolas sako, kad Lenkijos pulkai yra perdaug silpni, kad atlaikius spaudimą iš rytų, kuris gali tęstis nuo 20 iki 25 metų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI PASITRAUKĖ PER NARVOS UPE.

Bet tebesiveja Kolčako kareivius Siberijoje.

LONDONAS, gr. 30.—Sovietų valdžios Maskvoje oficialis pranešimas skelbia, kad smarkus mušis Narvos apygardoje siaučia; su smarkiu estonų bombardavimu gsiniais sovinais, kas priverė bolševikus pasitraukti už Narvos upės. Bolševikai pasiėmė su savim daugiau 100 belaisvių.

Bolševikų spēkos užėmė Baghmūt, paimdamos ketelą kanoulių, o už Novo Nikolajevsk jos vėjasi adm. Kolčako kareivius ir paėmė Aleksandrovski.

Kita žinia tvirtina, kad adm. Kolčako ministeriai tapo užnūšti, kada traukinis, kuriuo jie išvažiavo iš Omsko (galbut Tomsko, kadangi Omską bolševikai jau senai paėmė) nušoko nuo bėgių ir nusirito pakalnėn.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI SUSAUDĖ 14,000 ŽMONIŲ.

Buvs Rusijoj korespondentas abejoja apie teisingumą skaitlinės.

BERN, gr. 30.—Čia gauta žinia sako, kad pasak Maskvos bolševikų laikraštijje Izvestija išspausdintos oficialės notos, 14,000 žmonių tapo bolševikų sausaudyta laike pirmųjų trijų mėnesių, 1919 m., paliepijū nepaprasto komiteto Maskvoje.

(Chicago Daily News korespondentas Isaac Don Levine, kuris šiemet jau du sykii buvo apsilankęs sovietų Rusijoje sako, kad jis budamas Maskvoje išegzaminavo ekzekucijų rekordus ir rado, kad pirmais trimis mėnesiais Maskvos nepaprastos komisijos buvo nuteista mirtin nedaugiau kaip 200 žmonių. Jis mano, kad turbūt yra padaryta klaida perdavime skaitlinių ir turėtų būti 140, o ne 14,000. Jis taipiau turi visą kompletą Izvestija iki vėliausios dienos, ir abejoja, kad vakarų Europa delei pilno izolavimo Rusijos būtų galėjusi gauti dar vėlesnius už jo numerius. Jis taipgi norėtų žinoti iš kur pacina Berne gautoji žinia).

Kerenski dirba valgykloje?

NEW YORK, gr. 30.—Grigori Zilburg, kuris buvo Kerenski darbo sekretorium vakar kalbėdamas kolegijų socialistų suvažiavime pasakė, kad buvs rusų premieras Aleksandras Kerenskiš taip nubiednėjo, kad dirba pigioje Londono valgykloje.

(Ketelą dienų atgal buvo pasveikinta, kad Kerenskiš atvykęs Šveicarijjon).

LINKSMŲ Naujų Metų visiems Naujienų skaitytojams, draugams ir bendradarbiams linki

Redakcija ir Administracija

Paskelbs taiką

PASIRASYS GALUTINĄ TAIKĄ SAUSIO 6 DIENĄ.

Visi svarbesnieji dalykai jau išrišti.

PARYZIUS, gr. 30.—Apsimainymas ratifikavimais Versailles taikos sutarties įvyks sausio 6 d. Quai d'Orsay (Francijos užrubėžinių reikalų ministerijoj). Galva Vokietijos delegacijos barona svon Lersner ir taikos konferencijos sekretorius Paul Dutasta šįvakar išrišė visus dalykus sąryšj su pasirašymu, išėmus paliečiančius laivyno medegą, kas bus išrišta neužilgo.

PARYZIUS, gr. 30.—Vyriausios tarybos rateliuose gimė viltilis, kad greit bus apsimainyta ratifikavimas Versailles taikos sutarties. Dabar skelbiama, kad galbut pabaigos pirmos savaitės sausio m. bus paskelbta taika ir taikos sutartis jeis veikmėn.

Ta viltilis gimė iš vakarykščio pasikalbėjimo taikos konferencijos sekretoriaus Paul Dutasta su Vokietijos misijos galva baronu Kurt von Lersner.

Manoma, kad Vokietija nutars pasirašyti protokola neutar kiant patvirtinimo skaitlinių apie talkininkų reikalaujamus laivus atlyginimui už paskandintus Scapa Flow, Vokietijos karinius laivus.

Aiškinama, kad talkininkai sutiks išpildyti Vokietijos reikalavimą smulkesnio užreikšimo, pridendant prie protokolo tekstą Dutasta užreikšimo, pasaktyto žodžiu von Lersneriui.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI PRIIMA AMERIKOS SUSILAIKYMUS.

WASHINGTON, gr. 30.—Anglija ir Francija pranešė neformaliai Suv. Valstijoms, kad jos nemano priešinties susilaikymams prie taikos sutarties ir tautų lygos santarvės.

Siandie patirta, kad ši pozicija svarbiausių Europos talkininkų linki Amerikos taikos sutarties ratifikavimo buvo apreikšta administracijai po neperejimui senato sutarties pereitū mėnesį ir minimi susilaikymai yra Lodge susilaikymai, kuriuos rėmė didžiuma senato, bet kurie negavo reikalaujamų dviejų trečdalių balsų.

Sis paaiškėjimas sunaikina valdžios tvirtinimą, kad Lodge susilaikymai negali būti užgirti prezidento, kadangi jie nebus priimti talkininkų ir privers atsinaujinimą taikos tarybų.

ZYDAI PASIBUDAVOJO PIRMĄ LAIVĄ.

PARYZIUS, gr. 30.—Vienų žydų pabudavotas ir aptarnaujamas pirmas galbut nuo Nojauš “arkos” tapo nuleistas Jaffa, Palestinoje. Laivo vardas Hašaluz.

PARYZIUS.—Echų de Paris sako, kad manoma, jog parlamentui tik vienas vardas kandidato į prezidentus bus paduotas. Juo bus Clemenceau.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Turėjo paukštį, bet paleido

LIETUVIAI BUVO PAGAVĘ ENVER PASĄ IR TALAAT BEY.

Bet pagalba vokiečių lietuvių armijoj jie įstengė pasprukti į Vokietiją.

STOCKHOLM, gr. 19 (suvėliuht).—Pulk. Dalbeck, Švedijos oficerius ir galva Lietuvos orinių spēkų, kuris ką tik sugrįžo iš Kauno, papasakojo apie pabėgimą aeroplanu Enver Paša ir Talaat Bey, buvusių Turkijos ministerių, kurie yra pabėgę iš Turkijos. Juos buvo sugavę anglų oficeriai ir lietuvių kareiviai ketelį savaičių atgal.

Vieną dieną, sako pulk. Dalbeck, nepaprastai didelis aeroplanas, pabudavotas vien iš alu mino, pasirodė virš Dinaburko, bet buvo priverstas nusileisti apielinkėje sugedus motorui.

Be aviatoriaus ir inžinieriaus aeroplanu buvo du pasazieriai. Visi jie tapo areštuoti, bet vėliau jiems leista vaigščioti po miestą po sargyba.

Sekamą dieną, kada motorai tapo pataisyti, vokiečių oficerius Rother, tada tarnavęs lietuviams, paprašė leisti paskraidyti aeroplanu su jaunu mokinium. Tai leista, bet greitai aeroplanas nusileido už kelių mylių nuo miesto. Čia mokinys tapo pasiūstas kitur, bet pasirodė du vaigščiojantj su sargyba žmonės.

Rother įstengė perduoti revolverius tiem dviem žmonėm ir sargai umai pajuto prikištus prie jų galvos revolverius. Jie tapo surišti, o aeroplanas su dviem pasazieriais nuskrido, nusileisdamas už kelių valandų Tilžėje, Rytų Prusijoje.

Tais dviejais žmonėmis, kurie sakėsi esą pirkliais ir nori sugrįšti į Maskvą, kad išgelbėjus nuo bolševikų savo turtą buvo Talaat Bey ir Enver Paša. Tai pripažino Rother telegramoje, kurioj jis prašė jo daigtus persiūsti Vokietijjon.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

1,500,000 VOKIEČIŲ UZMUSTA KAREJĖ.

BERLINAS, gr. 30.—Siandie paskelbtos oficialės statistikos sako, kad skaičius užmuštų karejė vokiečių siekia 1,500,000. Į ši skaičių neįeina mirusieji belaisvių stovyklose.

DETROIT, Mich.—Henry Ford paskelbė, kad jis išdalins savo darbininkams \$10,000,000 bonusu, taipiau leis darbininkams pirkties šerų.

RADEK VAŽIUOJA RUSIJON.

LONDONAS, gr. 30.—Pasak bevelinio pranešimo iš Maskvos, Karl Radek, Rusijos bolševikas, kuris buvo vadovų partakų sukilimo Vokietijoje, tapo paleistas iš kalėjimo Berline su leidimu važiuoti per Hollandiją į Rusiją.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Morganas rėmęs Lietuvos puolimą

AMERIKOS MILIONIERIUS DALYVAVO RUSŲ INTRIGOSE PABALTIOJE.

Turėjo ryšių su Lietuvos ir Latvijos rusų-vokiečių užpuolikaiš.

PARYZIUS, gr. 30.—Laikraštis Eclair siandie išspausdino menamas kopijas trijų laiškų, kurie prirodė, kad J. P. Morgan & Co. dalyvavo tiesioginiai vokiečių-rusų intrigose Pabaltijos šalyse.

Pirmas laiškas yra apie 300,000 markių paskolą ir rašytas viršininko Berline nežinomam žmogui. Antras yra kopija laikinio kontrakto tarp Morgano banko ir šiaurvakarinės Rusijos valdžios.

(Kada žlugo t. v. šiaurvakarinės Rusijos valdžia, kurią rėmė rusų ir vokiečių kareiviai, Berline tapo areštuotas žmogus, kuris melagingai save pristatinėjo J. P. Morgan & Co. agentu. Areštavus jį patirta, kad jis yra apgavikas ir kad jis apgavimai gavo pinigų).

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

SAUKIASI PRIE POPIEŽIAUS.

Prašo pagalbėti išvežti belaisvius iš Siberijos.

RYMAS, gr. 30.—Lenkija, Čecho Slovakija, Austrija ir Vengrija atsikreipė prie popiežiaus Benedikto, kad jis išgautų sugražinimą 200,000 tų šalių piliečių, kurie buvo ir tebėra karės belaisviais Siberijoje ir kenčia didžiausią vargą.

Kitas atsisaukimas pasiūstas Baudonojo Kryžiaus Genevos biurui, prašantis, kad visi tos organizacijos skyriai dalyvautų padengime išlaidų.

DVI MOTERYS NUSIZUDE.

ELGIN, Ill., gr. 30.—Mrs. Katherine O'Hara, pati vietos bankieriaus siandie pasikorė, o Mrs. Globe, pati mokyklos viršininko nusinuodijo.

NUŠOVĖ SAVO PACIĄ.

CHICAGO.—George Hewitt vakar nušovė savo pacią Oną jos tėvų namuose 640 W. 59 St. ir paskui pabėgo. Tai buvo 312 žmogžudystė šiemet Chicagoj.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Pėtnyčioje, sausio 2 d., “Naujienos” pradės spausdinti ilgą ir labai įdomų inžinieriaus St. Kairo laiška iš Lietuvos, aprašantį ekonominį Lietuvos stovį, Lietuvos politikos santykius ir partijas. Drg. St. Kairys yra įžymiausias Lietuvos Social-Demokratų Partijos vadas. Jo laiškas tik-ką atėjo iš Kauno. Tegul nė vienas skaitytojas nepraleidžia progos perskaityt tą laiška. Jie patirs iš jo apie dalykus Lietuvoje daugiau, negu iš kokių-nors kitų šaltinių.

Ryto, Naujų Metų diena, Naujienos neišeis.

A. I. KUPRIN.

Svetima Duona

Teisiamasai, jums įstatymais suteikti paskutiniai žodis, — pasakė, teismo pirmininkas ramiu balsu, su pusiau primestomis nuo nuovargio akimis. —

Kaltinamasis sujudėjo ir nerviškai nusitvėrė ilgais plonais pirštais už pertvaros, skyrusios teisiamųjų suola. Tai buvo nežymus, liesas žmogus, baltaiis judėjimais ir paslėptu nuogsg- kimas žvilgsnyje. Šviesus, reti, tarsi suvirte plaukai ant galvos ir barzdos ir visiškai balti antakių pridavė jo blyškiam veidui liguistą, mažakraujį išvaizdą.

Jis buvo kaltinamas tame, kad gyvendamas pas savo tolimą giminių, grafą Vencepolskį, naktį iš 23 į 24 sausio pastarojo bute padarė padėginimą su išanksto apgalvotu mirtiu. Medicinos eks- partiza rado pilną normališku- mą jo dvasinio ir protinio stovio. Jos žodžiais, pastebimas niekuris didesnis jautrumas nervų sistemai, palinkimas prie staigių asarų, silpnumas sulai- kančių centrų — bet tai ir vis- kas.

Iki šiol teisiamasis rodėsi ramiu, beveik nepaisančiu prie nagrinėjimo jo bylos. Iškilmin- gas, gniauziantis pabūtis — teis- minio posėdžio, siuvinėti munda- rai teisėjų, raudonas su auksiu- niu atlasu audėklas teismo sta- lo, didelė nešildyta salė, didelė paveikslai ant sienų, publika už pe- tvaros, bėgiojantys prista- vai, pilni išdidumo prisaikeintie- ji teisėjai, dideliausias nepaisi- mas prokuroro, neprasimas žio- plumas ginėjo — viskas tas da- rė į jį gniauziantį įspūdį. Jam rodėsi, kad jis pakliuvo tarp

dantų kokios tai milžiniškos mašinos, kurią suslabdyti nors ant ir valandėlės, neįstengtų jo- kia žmogaus valia.

Daug kartų laike apgynejo kalbos, jam norėjosi atsistoti ir sušukti: "Jūs ne tą, visai ne tą kalbate, ponas advokate. Duly- kas buvo kitaip. Nutilkite ir duokite man pačiam papasako- ti visą istoriją mano prasižengi- mo" — ir paskutį tvirtu balsu, aiškiais ir jausmingais išsireiš- kimais perduoti visas savo to la- ko mintis, visus, dagi pačius mažiausius, nesujaučiamus pa- jautimus... Bet mašina sukėsi taip teisingai ir taip be sąjau- smiai, kad pasipriešinti jai nebu- vo galima.

Vienok paskutiniai žodžiai pir- mininko amai teisiamajame su- žadino paskutinę energiją, kuri atsiranda pas žmones valandoj amžinos pražuties, tą pačią ener- giją, su kuria nuteistasis ant mirties kartais kovoja ant esa- feto su budėliu, neriančiu ant kaklo kilpa.

Ir maldaujančiu balsu sušu- ko: — O, taip, ponas pirmininke!... Del Viešpaties, del paties Dievo išklauskite mane... leiskite man papasakoti viską, viską!... Prisaikintieji teisėjai išreik- kė ant veidų rūpesingą atidą; teisėjai įsigylino į piešinį gai- dukų ant prieš juos įsiančių po- pieros lapų, publika įtemptai nutilo. Teisiamasis pradėjo:

— Kada aš pradėjau šiu metų atvažiuavau į šį miestą, pas mane nebuvo jokių planų apie ateitį. Aš, rodos, ir gimiau nepasisekė- liu. Man niekame nesisekė ir ke- lurių dešimtų metų aš buvau tokiu pat bėgėliu ir nepraktiš- ku, kaip ir laike mano jaunystės.

"Aš kreipiausi prie grafo Ven- cepolskio su prašymu protekti- mas gavime kokios nors vietos. Aš tikėjau gauti pas jį pagelbą, kadangi jis buvo tolimu gimina- iu mano mirusios motinos.

Grafas, žmogus duosnis ir pa- tarliaujantis svetimiems, bet man vietas tuo laiku niekur ne- galėjo rasti, bet užtai pasiū- lė man, iki pirmos progos apsigy- venti jo namuose.

"Aš persikrausčiau pas jį. Iš- pradžių jis rodė man niekurius ženklus atidumo, bet aš primin- tau ir jis greitai sustojo manim varžyties. Turbut jis taip pri- prato prie mano būvimo, kad skaitė mane kuo tai panašiu į rakandus. Tada tai ir prasidėjo del mano bausis gyvenimas kaimiškumo — gyvenimas, pil- nas karčių paniekimų, bejeje- gio piktumo, pataikaujančių žo- džių ir šypsų.

"Kad suprasti visą kankinimą tokio gyvenimo, reikia išbandy- ti jį. Veltui nepriklausomi ir išdidūs žmonės mano, kad pa- prootis gerinties pagalios atbu- kina žmogaus galimybę drebėti nuo skriaudos ar vertki nuo įzei- dimo. Niekad, niekad aš nebu- vau taip liguistas jautrus prie kiekvieno žodžio, rodiūšio man užminimū i parazitiskumą. Siekla mano buvo tuo laiku nu- lat atvira žaizda — kitokio su- lyginimo aš negaliu rasti, — ir kiekvienas prisilietimas prie jos varstė ją, kaip nudegimas įkai- tinta geležim. Bet kuodaugiausia praicedavo laiko, tuo mažiau aš jaučiau savyje energijos, kad ištruktū iš šio žeminančio padė- jimo. Aš visados buvau silpnas, bailus, ir lėtas. Sotus gyvenimas ant grafo duonos galutinai mane paraližavo ir ištvirkino, sudė- kaip-rudis, likučius mano savy- stovybės. Kartais naktį, eida- mas gulėti ir išnaujo pergyvenda- mas begalinę eilę dienų paniek- kinimo aš troškau nuo pykčio iš- sakiau sau: "Ne, ryto galas! Aš išeinu, išeinu, metęs grafiui i veidą daug karčių ir drąsių tie- sų. Geriau badas ir šaltis ir lopyti drabužiai, negu toks nie- kingas gyvenimas."

"Bet atcedavo "ryto". Mano nusprendimas prapuldavo. Vėl lupos mano išsikreipdavo į gai- lią, verstingą šypą, vėl aš nedri- sau ir nemokėjau padėti rankos ant stalo laike pietų, vėl jau- čiau save negudrū ir juokingu. Kada aš išdrįsdavau prisiminti grafiui apie jo prižadą parupinti man vietą, jis atsakydavo su sa- vo poniška išvaizda:

"— Na, ko jums skubinties, mano mielasai?... Argi jums bloga pas mane?... Pagyvenki- te kol-kas, o paskui mes pama- tysime... "Aš nutildavau. Aš dagi ne- bandžiau atsiskirti, kad gra- fas duodavo man kurį-nors iš savo kiek panešiotų drabužių. Tie drabužiai buvo puikūs, bet perdaug platus. Viena iš grafo svečių kaip tai pastebėjo, kad drabužiai ant manęs "tarsi nuo pusbrolio;" kitas — purvi- nas, cinškas ponas ir, kaip kal- bėjo, šuleris — garsiai prasi- juokė apie tą pastabę ir panie- kinančiai paklausė manęs: — Jūs, Fedorov, turbut užsi- sakote savo drabužius pas vieną kriaučių su grafiu? "Niekš iš jų nėvadindavo manęs vardu. Grafas beveik vi- suomet užmiršdavo parstatyti mane savo pažistamiems, kurių didžiuna buvo tokiais pat kam- pininkais apie jį, kaip ir aš, bet tik jie mokoje laikyties save ly- giais grafiui, beveik familiarai, o aš visuomet pasilikdavau bai- liu ir pataikaujančiu. Jie neken- tė manęs ta aštria, bjauria ne- pykanta, kokia tik gali buti tarp besivaržančių už globėjo mal- onę.

"Grafo tarnai laikėsi linkni manęs to išdidaus, chamiško atsimėimo, koks buna ypatybę tos profesijos žmonių. Prie stalo mane aplenkdamo valgiais ir vy- nais. Jų lakejiškuose žvilgsniuose ir žodžiuose jaučiau neapy- kantą, kurią jie jautė prie ma- nęs, — neapykantą darbininko linkni dykadūnio. Aš pats klo- jau savo lovą ir valiau savo dra- bužius.

"Vakarais kartais susidaryda- vo vintas. Kada neužtekdavo partnerio, grafas pasiūlydavo ir man kartą. Pas mane niekad nebuvo savo pinigų, bet aš sėd- davau, karštai svajodamas apie išlošimą. Aš lošiau su godumu, apsiskaitymu, rizika ir dagi prie- cedavo prie to, kad aš savyje maldavau Dievo pagelbos. Kaip paprastai buna, tokiuose atsit- kimuose, aš pralošdavau — vi- sad daugiau kitų.

"Kada lošimas baigdavos ir partneriai atsimokėdavo, aš sėd- davau su nuleistom akim, raudonas iš gėdos ir virpėda- mas laužydavau kreidą. Kada toliau tylėti pasidarydavo ne- galima, aš, stengdamasis laiky- ties nepaisančiu, sakydavau: — "Grafe... Meldžiame... Bu- kite taip geri... Aš dabartinę valandoj ne prie pinigų... Pri- imkite ant savęs mano praloši- mą... Aš jums ryto sugrąžinsiu.

"Žinoma, tas prizadas nieko neapgauddavo. Visi žinojo, kad nė ryto, nė poryt aš savo skolos neatiduosiu.

"Atsitikdavo, kad vakarais gra- fas ir jo svečiai eidavo į restau- raciją, iš ten pas moteris. Mane pakviessdavo taip sau, nežy- miai, tokiu tonu, kuris jau pats savaimi kalbėjo apie atsisky- mą. Aš žinojau, kad pasakyčiau "ne" ir mane mielu noru paliktų ramybėje. Bet užkeikiu tyruo ju Dievu, aš niekad negalėjau suprasti, kokia spēka versdavo mane pirm visų bėgti į prieš- kambarį ir skubiai vilties plo- šyti.

"Vakarienaujant daug juokų pasakojo ir išdikavo. Aš turė- davau garsiai ir daug juokties, bet juokas suteikdavo man tiek pa- smagumo, ką ir mokytam su- niu. Jei kartais man atcedavo i galvą linksni mintis ar geras prilyginimas, — aš nerasdavau jiems klausytojų. Vos aš prave- rdavau burną, kaip mane tuo- jaus perkirdavo. Visi atsigrū- davo nuo manęs ir aš, pradėda- mas dešimtą sykį vieną ir tą pa- čią frazę, veltui bėgiojau aki- mis nuo vieno kaimyno prie ki- to: nė vieno akis nesustikdavo su mano.

"Už vis baisiausia buvo del manęs naktis. Aš miegojau per- einamame siaurame kambaryje, greičiau panašime į koridorį. Lova man tarnavo sena sofa su išlindusiomis ausimio juosto- mis, su kupra viduryje ir su sulenkтомis sprendžiomis. Dviejų nesančių priekinių kojų vietą užpildė mano paties skri- nutė.

"O kaip aš nekenčiau tą sofą! Niekad nė prie vieno žmogaus aš nejučiau tokio beprotiško pykčio, kaip prie šio seno lau- sakoto savo drabužius pas vieną kriaučių su grafiu?

"Niekš iš jų nėvadindavo manęs vardu. Grafas beveik vi- suomet užmiršdavo parstatyti mane savo pažistamiems, kurių didžiuna buvo tokiais pat kam- pininkais apie jį, kaip ir aš, bet tik jie mokoje laikyties save ly- giais grafiui, beveik familiarai, o aš visuomet pasilikdavau bai- liu ir pataikaujančiu. Jie neken- tė manęs ta aštria, bjauria ne- pykanta, kokia tik gali buti tarp besivaržančių už globėjo mal- onę.

"Grafo tarnai laikėsi linkni manęs to išdidaus, chamiško atsimėimo, koks buna ypatybę tos profesijos žmonių. Prie stalo mane aplenkdamo valgiais ir vy- nais. Jų lakejiškuose žvilgsniuose ir žodžiuose jaučiau neapy- kantą, kurią jie jautė prie ma- nęs, — neapykantą darbininko linkni dykadūnio. Aš pats klo- jau savo lovą ir valiau savo dra- bužius.

"Vakarienaujant daug juokų pasakojo ir išdikavo. Aš turė- davau garsiai ir daug juokties, bet juokas suteikdavo man tiek pa- smagumo, ką ir mokytam su- niu. Jei kartais man atcedavo i galvą linksni mintis ar geras prilyginimas, — aš nerasdavau jiems klausytojų. Vos aš prave- rdavau burną, kaip mane tuo- jaus perkirdavo. Visi atsigrū- davo nuo manęs ir aš, pradėda- mas dešimtą sykį vieną ir tą pa- čią frazę, veltui bėgiojau aki- mis nuo vieno kaimyno prie ki- to: nė vieno akis nesustikdavo su mano.

"Už vis baisiausia buvo del manęs naktis. Aš miegojau per- einamame siaurame kambaryje, greičiau panašime į koridorį. Lova man tarnavo sena sofa su išlindusiomis ausimio juosto- mis, su kupra viduryje ir su sulenkтомis sprendžiomis. Dviejų nesančių priekinių kojų vietą užpildė mano paties skri- nutė.

"O kaip aš nekenčiau tą sofą! Niekad nė prie vieno žmogaus aš nejučiau tokio beprotiško pykčio, kaip prie šio seno lau- sakoto savo drabužius pas vieną kriaučių su grafiu?

"Niekš iš jų nėvadindavo manęs vardu. Grafas beveik vi- suomet užmiršdavo parstatyti mane savo pažistamiems, kurių didžiuna buvo tokiais pat kam- pininkais apie jį, kaip ir aš, bet tik jie mokoje laikyties save ly- giais grafiui, beveik familiarai, o aš visuomet pasilikdavau bai- liu ir pataikaujančiu. Jie neken- tė manęs ta aštria, bjauria ne- pykanta, kokia tik gali buti tarp besivaržančių už globėjo mal- onę.

"Grafo tarnai laikėsi linkni manęs to išdidaus, chamiško atsimėimo, koks buna ypatybę tos profesijos žmonių. Prie stalo mane aplenkdamo valgiais ir vy- nais. Jų lakejiškuose žvilgsniuose ir žodžiuose jaučiau neapy- kantą, kurią jie jautė prie ma- nęs, — neapykantą darbininko linkni dykadūnio. Aš pats klo- jau savo lovą ir valiau savo dra- bužius.

tiems plenams, bet sekamą rytą jie mane gąsdino, kaip karštil- gės klajokimai.

"Visi dieniniai įspūdžiai, kiek- vienas mano ir svetimas žodis, kiekviena skriauda, kiekvienas įžeidimas, kiekvienas pažemini- mas vėl iškildavo mano atmin- tyje. Aš knisau juose su tuo degančiu užsigandinimu ir su tuo gliu, bausiu nuoseklumu, su koku tik gali protas apvienė- jus, paniekinto žmogaus ir pri- keldamas visas tas nedoras smul- kmenas, aš išskadavau iš dugno mano sielos tokius bjaurius pur- vus, kad... Ne... apie tokius daiktus dagi ir teisme, dagi ir savęs apgynimui negalima kal- bėti... "Grafo draugai; praeidami pro mano sofą, mėgindami pa- siaiptyti iš jos ubagiškos išvaiz- dos. Jie vadindavo ją Prokru- sto guoliu.

"Tą dieną, kada aš papild- žiau prasižengimą, vienas gra- fo pažįstamų, p. Lbov, pakvie- tė visą kampaniją i restau- raciją, apšlakstyti jo gautą pavė- dėjimą. Aš taipgi pradėjau rė- dyties. Kada mes išėjome prie laiptų, aš nejučiomis stuktė- jau p. Lbovą ir atspirašau. Jis atsakė:

"— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

— Niekto, menkniekis... Ir paskui umai pridūrė: — Bet jus, Fedorov, veltui ir važiuoti rupinatės. Jus niekas nekviatė. "Aš sustojau prieangy, panie- kintas tais žiauriais žodžiais. Svečiai triukšmingai ėjo iš prie- angio. Duryse kuris tai jų šuk- telėjo: — "Eikite ir prigulkite i jusų Prokrusto guolį! "O kitas pridūrė: — "I jusų prochvosinį guolį! "Jie išėjo garsiai juokda- mies; aš sugrįžau, atgal ir atsi- guliau ant sofas. Pas mane bu- vo neaiški viltis, kad jie pasi- gailės savo žodžių, ir prisijų na- ne pašaukti, bet niekas neatėjo. "Dvi ar tris valandas išver- kiau karčiomis asaromis beje- jimo judkimu. "Prochvosinis "guolis gimdė man skausmus. Aš atsikėliau. Neapykanta prie so- fos perpildė mano širdį. Aš su- rinkau ketletą dežūčių nuo skri- belių, pridėjau jas sena laikra- štime popiera, apliejau kerosinu, pastačiau po sofa ir uždegiau. Visą tą laiką aš buvau kokiame tai užsimiršime... "Kada aš atsigaivau, visas kam- barys liepsnojo. Aš nusigandau savo pasielgimo ir pradėjau šaukties pagalbos. Kitkas jau- tims žinoma, ponai prisaikeinti. — Vertė K. Baronas.

GRAŽUS RAZBAININKAS

Tą tikrai gražų, p. Zolpio parašytą, 4 veiksmų dramą vaidins autoriaus sudaryta ložėjų trupa D-ro Vinco Kudirkos Draugis vakare, sausio 1 d., tūgi Naujų Metų dieną, p. MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23 Pl. Pradžia lygiai kaip 7 val. vak. Tikietų kainos įmanomos. Kiekvienas butinai privalo jį pažna- tyti. P. Zolpio veikalai visuomet yra geri, idomūs. Po lošmo smagus balius-šokiai ir kiti įvairūs žaidimai. Grieš p. Balako orchestra. — KOMITETAS

Didelis Balius

Rengiamas Draugystės šv. Petronėlės NEDĖLIOJ, SAUSIO (JAN.) 4 D., 1920 M. LIBERTY SVETAINĖJ, 30tos ir Union gatvių Pradžia 6:00 val. vakare. Inžanga 35c ypatai. Šis balius bus vienas iš gražiausių, taipgi kviečiame visus, kaip senus, taip ir jaunus atsilankyti, o tikrai busite užgandinti. Kviečiame nuosirdžiai visus KOMITETAS.

Teatras ir Balius

Rengiamas L. K. S. 222 kuopos. Bus statoma vieno veiksmo drama "SALIAMONO SAPNAS" Taipgi bus ir kiti pamarginimai. SEREDOJ, GRUODŽIO 31 d., 1919 m. J. MACIUKAVICIAUS SVETAINĖJ, 1036 E. 93rd St. kampas Dobson Ave. Svetainė atsidarys 6:30 val. vak. Programas prasidės 7:30 val. vakare. Meldžiame atsilankyti koskailingiausiai, nes tai pirmas yra toks va- karas šiame kampely, kur galėsite linksmai praleisti tą vakarą, palydė- dami-senus metus, o pasitikdami naujus metus. Gal jis atneš mums švie- senį ir laimingesnį gyvenimą šiame pasaulyje. Inžanga 35 ir 50c ypatai. Grieš puiki Bigelių orchestra. — Kviečia KOMITETAS.

PRAKALBOS, DAINOS, TEATRAS, DEKLEMACIJOS IR BALIUS

Rengia LIETUVISKA TAUTISKA DRAUGYSTĖ VIENYBĖ MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23rd PLACE GRUODŽIO-DECEMBER 31 D., 1919. Svejinė atsidarys 6 v. vak.; prakalbos prasidės 7:30 v. vakare. Inžanga 75c, 50c, 35c, ypatai. Meldžiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šio puik- kaus vakaro, linksmai senus metus pabaigti ir naujų metų sulaukti. Kalbės "Naujienu" redaktorius d. P. GRIGAITIS. Dainuos Chi- cago's vyru choras. Perstatinės "Daina be Galo" ir deklamacijos. Potam linksms šokiai teis iki velybam laikui. Kviečia KOMITETAS.

NUO 1-MOS RUGSĖJO "Aušros" Mokykloj

Prasidės žieminis sezonas, bus šie skyriai: 1) Anglų kalbos. 2) Lietuvių kalbos. 3) Geografijos, Istorijos. 4) Aritmetikos. 5) Algebros, Geometrijos ir kitu matematiku. 6) Braižymo (plianų pažinimo). Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V. Mišeika.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jds tikslas suteikti neat- butinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gy- venimą. Dėl didesnės naudos sau ir pa- rankum mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi syktu. 3001 South Halsted Street

Alus Degtine Vynas

Pilna formula ir pilnas pamoki- nimas, apimančs padarymą namio distilnuoto ir veikimo su juo, už \$1.00. Ruginė, tikrasis alus, pa- rinktiniai vinių užtikrinama. TIKROS PREKĖS Ne kokie nudavimai. Mes pir- miaus darėmė alų ir degtines, For- nulos įstatymiški galima gysiti pa- ta. Veik greitai. Pasiųsime gavy \$1.00 Money Orderu ar pinigais. William Klacs Institute, Dep. 85, Milwaukee, Wis.

Didžiausia Lietuivio APTIEKA.

Parduoda, siunčia MOTERIMS ir VYRAMS per pačią arba ypatingai vaistus, prietaisus nuo iškritimo MACIOS, moterims diržai pateng- ynimui NASUMO, vyrams nuo KI- LOS taip ir toliau. Rašykite ar atsilankykite August Yonaitis, 534 W. 18th Str., Chicago.

LAISVĖS BONDSAI

Mokame Grytais: 1-mas \$50 Bondsas .... \$50.25 5-tas \$50 Bondsas ..... \$50.25 2, 3 ir 4 augščiausia kaina J. S. JURIK & CO. 2003 W. 47 St. arti Robey. Atdara panedėliais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

KORESPONDENCIJOS

Brooklyno Vakarų pasveikinimui Lietuvos Finansinės Komisijos.

Brooklyn, N. Y. — Pamedėlio vakare, gruodžio 22 d. Brooklyne buvo surengta vakarienė per tautininkų ir klerikalų pasveikinimą pagerbimui vos tik atvykusios iš Lietuvos finansinės komisijos. Komisija susideda iš pp. Vileišio ir majoro Žadeikio kurie yra atsistatę Lietuvos valdžios. Vakarienė dalyvavo visa New Yorko apeliokės tautiška-katalikiška spēka, viso apie 140 ypatų. Ta publika galima paskaityti į tris grupes: viena, tai taip vadinama tautiško klerikalisko bloko spēka, susidedanti iš pasilaikančių biznierių — viso apie ketvertas dešėtkų; antra — tai darbininkai, kurie užhipnotizuoti "tėvynės meile" seka paskui tuos biznierių politikierius; trečia — tai publika, kuri paprastai nepalaidžia progos dalyvauti pramogoj, nežiurint, kas jų rengia. Jie užsimoka dolerį kitą, ir šypsoi sau.

Vakarienė taip "iškilminga, didi ir garbinga", kaip ją tautininkai vadino, vis delto nebuvo tokia iškilminga, kaip kad vakarienė pasveikinimui ir pasveikinimui gerb. Bulotų ir Zemaitės trys metai atgal. Tuomet bankietas buvo pilnas gyvumo ir entuziazmo. Visi sveikino sukviestus Lietuvos Seipimo Fondo sve-

čius ir visi buvo užsidegę stoti sykiu į darbą del nukentėjusių Lietuvos žmonių naudoms. Šitą gi vakarienę jo nebuvo galima pastebėti. Ponas Širvydas, atidarydamas mitingą, palygino šią vakarienę su pirmiau buvusia toje pat vietoje, kuri buvus parengta taipgi brangiems svečiams ir naudingam darbui, bet nepasakė, kad tai buvo vakarienė pagerbimui Bulotų ir Zemaitės.

Pagalios, kaip ten nebutų buvę su vakariene, bet baisiai nuvargino prakalbos. Pamislyt tik reikia — 30 kalbėtojų! Visi tautininkų-klerikalų "veikėjai" turėjo progos išskalbėti. Prakalbos prakalbam, bet kada atėjo laikas pasirodyti su pinigais ir p. Krušinskas sušuko "pirkite vyrai lietuviškos valdžios batus!" tuomet visi "tėvynės mylėtojai" kažin-kaip susitraukė.

Procedura.
Vos spējome apdorot stalą — konsomė a la Rhein, salmonu etc. ir jau ėmėmės roast čikino, prasidėjo oracijos.

Pakyla p. Širvydas iš tarpo dviejų kunigų, sėdintų už didžio jo stalo ir išlėto pradeda kalbėti. Pagiria vakarienę, kad lietuviai, girdi, da nesą matę tokios didelės, iškilmingos ir garbingos; sveikina atstovus iš Lietuvos. Publika taipgi pasveikina aplo-dimentais. Atstovai pp. majoras Žadeikis ir Vileišis, atsistoję dėkoja. Po to p. Širvydas pirminkavimą vakarui paveda p.

Krušinskui, katalikų vadui. Prasi-dėda begalinės kalbos-prakalbos — trijų dešėmių oratorių. Ponas Krušinskas džiaugiasi, kad Amerikos lietuviai sulaukė atstovų nuo laisvos ir neprigul-mingos Lietuvos; ponas V. Jan-kauskas net nerandąs žodžių, kaip savo džiaugsmą išreikšti ir kaip atstovus sveikinti. Ir kad tokia dabar komisija atvykus iš Lietuvos, tai esą jo, p. Jankausko, pasidarbavimas: "Aš jau senai rupinaus, — sako jis, — kad mes turėtume nors kokią čia komisiją iš anapus vandenyno, kuri rūpintų Lietuvos valdžiai. Jeigu aš nebūčiau užsi-puolęs, tai dar ir dabar niekas nebutų tos komisijos čia atsian-tęs."

Toliaus kalba kunigas Remci-ka, kurs išreikšia džiaugsmą, jog Lietuva turinti jau savo pre-zidentą, ir tai ne bet kokį, o Sme-toną. — kalba p. Vilmontas, ku-nigas Petkus, p. P. Mikolainis, p. Bendoraitienė, p. Kundrola "stipriausias žmogus visam pasaulyj." Dr. Valiukas, p. Štaknis, užreikšdamas, kad kas nepirk-siąs Lietuvos batus, nebusiųjų i-leistas į Lietuvą; p. Vinikas-Vi-nikaitis, viršininkas taip vadinamojo tautininkų-klerikalų "eg-zekutyvio komiteto" (visai ne-kokia figūra); kažin-koks ame-rikietis karavėis Perry ar Berry, kurs sakėsi buvęs Lietuvoje, o dabar sugrįžęs Amerikon, užsiė-męs organizuoti čia lietuvių legi-onus; p. J. B. Strimaitis, SIA. sekretorius; p. Molis, LRKS. sekretorius; kunigas Laukaitis, etc. Tik devynioliktas ar dvide-simtas pakviečiamas kalbėti vie-nas Lietuvos finansinės komisi-jos narių — majoras Žadeikis.

Maj. Žadeikis — vyras vidu-linio ūgio, atrodo apie 30 metų amžiaus, pasirėdęs karininko uniforma. Jis kalbėjo apie visus nuotikus, kurie teko pergyventi Lietuvoj per paskutinius metus. Jis turi gerą ir gražų balsą. Kal-bėjo labai išlėto ir, reikia sakyt, labai faktingai. Jo kiekviena žo-dį korespondentas norėdamas, ge-lėjo užsirašyti be jokio skubė-nis ir nevertojanti nė stenogra-fijos. Kalba tęsėsi apie valandą ir pusę. Trumpai suglaudus, jo kalbos turinys buvo toks: Metai dar atgal, lietuviai vis dar tikė-josi, kad atsiras iš kur tai miela-sirdystė ir padarys mums laisvą Lietuvą. Tokių imėčių netik daugelis iš mus turėjo, bet ir valdžia veik ta manė. Bet laikas bėgo ir praktiškai priėjo prie to, kad reikėjo įsiskoti budy ir mu-sų šalį, mūsų tėvynę Lietuvą ginti nuo užpuolikų. Veržimasis į Lietuvą pereinatis metais rusų bolševikų, kurie buvo apsupę jau net Kauną, pagaliaus verži-masis lenkų su aliantų pagelba mus privertė imti ginklą į ran-kas. Iš pradžių Lietuvos valdžia neturėjo nė vieno karavio, nė vieno ginklo; bet pamačius tėvynėi pavojų nutarė atsisaukti į valstybės žmones. Žmonės, iš-girdę valdžios balsą, sukruoto ir pradėjo rašyties savanoriais į kariuomenę. Tuo tarpu valdžia gavo ir ginklą. Nuo to laiko mu-sų savanorių pulkai augo ir au-ga. Pagalios valdžia padarė šau-kimą vyrų ginti tėvynę, ir taip mes sustiprėjome. Pirmas Lie-tuvos karžygių pulkas yra Su-valkuose suorganizuotas. Kada mes sudrutėjome, pirmiausiai pradėjome atmušti rusų bolševi-kų spēkas. Įvyko keletas labai kruvinių susirėmimų su priešė-sininku, buvo ir mūsų daug kraujo pralieta, be apgalėjome. Šiandie bolševikai nuvyti už Dauguvos, bet jie vis dar yra labai pavojingi Lietuvai ir by-dieną gali patraukti ant mūsų krašto. Pereinatis metais buvo at-ėję rusai bolševikai, bet pasisekė juos išvaryti. Labai apgalėti-na, kad vienas Lietuvos numy-tėjų sąjū šandie yra pasirengęs patraukti ant Lietuvos su visu komunistų pulku. Tai gresia Lie-tuvai neapsakomai dideliu pavoj-mi. Kuomet mes pradėjome atsigtinti bolševikų, iš kito kra-što ėmė veržties lenkų spēkos. Tai buvo aliantų spēkos. Fran-cuzų oficeriai vedė lenkų armi-ją prieš Lietuvą ir norėjo ją

pasivergti. Lenkų propaganda buvo plačiai paskleista. Buvome priėję prie to, kad Kaune jau bu-vo berengiamas sukilimas. Tai buvo lenkų propagandos vaisiai. Jie neva kovai su bolševikais norėjo gauti progos atėit mal-sinti sukilėlių ir sykiu paimti Kauną. Daug lenkų propagan-distų liko suimta ir jų laukia sunki bausmė. Suėmus apie 50 bolševikų, kurie laikomi kalėji-me, ir lenkų propagandistų, su-sidėdantį iš vietinių, valdžiai pasidarė lengviau.

Be to da majoras išreikškė, kad Kaune ir veik visoj Lietu-voje dabar atsiradus slapta orga-nizacija, kuri begalo esanti pa-vojinga. Be visų sunkenybių, da neseniai buvus atsiradus Lietu-voje rusų caristų armija, kurios tikslas buvęs paimti Kauną ir pasidaryti sau stovyklą. Bet šis las pavojus, nors brangiai apsi-ėjęs, vistiek prašalintas likęs ir dabar Lietuva esanti valdoma Lietuvos valdžios ir apginama lietuvių karžygių. Bet pridurė, kad dabartinė valdžia visgi ne-santi druta ir jai reikia pagel-bos.

Pakviestas kalbėti kunigas Zi-lius. Atsistojęs jis sušuko: Ne-kalbėsiu, o tik patvirtinsiu, kas teisybė ir ką patsai mačiau bu-damas Lietuvoje" Pasakė apie nusūmą lietuviškos armijos, kaip ji sumušė bolševikus, len-kus, kolėkikus su caristais ir ga-tava mušties visan pasaulin. "Bet — jis sako — Lietuva da-bar randasi didžiausiam pavo-juje. Valdžiai gresia krizis; nėra pinigų, nėra popieros, nėra kuo varyti propagandą užimlose vietose, nėra kuo aprenkti kar-čivų, nėra panėkių, marskinų — visko trūksta." Toliau ku-nigas aiškino, kad dabar Lietuvo-jie yra tokie partizanai, šauliai, kurie susiorganizavę sodžiuose ir kaimuose del apsigynimo. Jie turį šautuvus ir durtuvus. Jie daugiausiai giną savo kraštą ir jie reikia paremti kuo tik gali-ma. Kuomet kokis nors prie-sės pasirodąs, tai tie šauliai su juo veikia apsidirka.

Pakviečiamas kalbėti finansi-nės komisijos narys p. Vileišis. Žmogus didokas. Jis kalbėjo tik apie keletą minučių; Paaškino b'skutį apie valdžią ir kad su ja veikia kartu ir Lietuvos sociali-stai. Keistutis šliupas, pasirodė be-galo karštas lietuvis. Pasisakė, kad už kokio mėnesio busiųjų Kaune ir pasakysiąs Lietuvos žmonėms apie šią vakarienę. Vienas paskui kitą dar kalbė-jo p. Misevičienė, Česnulis, K. Liutkus, kurs pirmutinis ir pas-kutinis visė vakarienėj pėsi-minė apie darbininkų reikalus; poni Valiukienė, inž. Vaitkus, Dr. Misevičia.

Buvo jau antra valanda ryto. Žmonės buvo pa/ruošę skirsty-ties namo, bet kadangi vakarie-nė buvo renkama subskripci-ja Lietuvos paskolai, — tai kiek-vienam buvo įdomu sužinoti, kiek padaryta subskripcijos. Pa-galiaus paskelbta, kad užsirašy-ta viso labo apie \$19.500.
— Ten Buvęs.

KEWANEE, ILL.

Alkoholium nusinuodijo.

Čia buvo toks atsitikimas: Praeiltą subatą, gruodžio 21, ramuose po nr. 12 E. 7-th str., žmonės, įsigiję pusę galiono al-koholio, padarė sau puotą. Kom-panija susidėjo iš keleto žmo-nių — pačių šeimininkų pavar-ė Kreau (?), jų burdingierių ir svečių Sinkveičių. Pasekmė alkoholiaus gėrimo tokia: John Kreau, Tony Sinkveičis ir Mike Pasetnik nuo užsinuodijimo al-koholium po kelių valandų mi-rė, o kiti nugabenti į ligoninę. Pastarųjų padėjimas taipjau kritingas. — C. L.

VALPARAISO, IND.

LSS. 120-ta kuopa gyvuoja.

Nors mūsų prieai "komunis-tai" ir manė, kad pasitraukda-mi iš kuopos ir nusinėdami jos turtą kuopa turės pakrikti, bet

Pinigai Lietuvon GALIMA SIŪSTI

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE

100 Auksinų Už 5 Dolerius

t. y. 20 auksinų už kiekvieną dolerį.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntimą Jus Patįs Kontroliuosite

Mes išduosime Tamstai čekį, kurį Tamsta pasiųsį pats lašku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigus. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu pa-duodami aiškų antrašą to, kam norite kad pinigai butų Lietuvoje išmokėti, taipgi pats paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiųsite, mes pasiųsime Lietuvon 20 auksinų.

Lietuvos Prekybos Bendrovė

120 Tremont Street,

Room 515 E.

Boston, Mass.

Išpardavimas

Didelis išpardavimas auksinių ir sidabrinių daiktų, kaip tai, laikrodžių, žiedų, branzalių ir kitokių daiktų už pigiausią kainą; tai yra už tą pačią kainą kaip 3 metai atgal kainavo.

Taipgi Turiu Pardavimui Rakandų
Prieinama kaina parduodu 2seifus, 1 cash registerį, 2 wall cases, dziegormeisterio benčių, kiabnafių ir vieną ofiso deską.
Pasiskubinkite nusipirkti kuogreičiausia, nes tuo suėdysit keletą dolerių.

P. A. MILER
2128 West 22-nd St., Chicago, Ill.

Žmogus kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasiduro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučiomis. Bet jis žino, kad jam niežiū, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nuo pleiskanų.

RUFFLES
panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visus pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskaną.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šio adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Kalėdų ir Naujų Metų DOVANOS!

Geriausias bus Nauja Knyga **MEILĖ IR DAILĖ**

Kaina \$1.00 tiktai, bet naudoms suteiks vertės \$25.00. Reikalaukite tuojaus, nes nedaug liko.

Siuntinėjame savo katalogus veltui visiems, prisiuntusiems už 2 centu krasos ženklielį.

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Puikus Paauksotas Laikrodėlis

Ar jus įsiskote gero laikrodžio? Jeigu taip, tai pirk tuojaus šitą laikrodį, kurį mes paaiškiname šitame apgarsnime. Šitas yra labiausia viliojantis laikrodėlis, kurį jus turėsite ant višados. Jis yra padirbtas labai tvirtai, turi 17 tikrų akmenų, Vidutinio didumo. Laikrodo laiko punktuališkai ir yra gvarantuotas 20 metų. Reguliarė kaina \$21.00, bet mes trumpu laiką parduosime jį kartu su puikiu paauksuotu lencingėliu tik už \$11.85.

Nesitok šitą laikrodėlį per 15 dienų ir jeigu jus busite neužganėdinti, gražinkite jį mums, o mes sugrąžinsime jusų pinigus atgal iki cento. Nesituk mums visų pinigų iš karto, siusk tik \$1.00, o likusius jus užmokėsite, kada laiskanės atnė laikrodėlį į jusų namus. Nevėluok, bet tuojaus, išsikirkp šita apgarsinimą, prisėk vieną dolerį prie jo, ir pasiusk pas:

NATIONAL SALES CO., Sta. D. Box 90, New York, N. Y.

je, nabagai, apsiriko. LSS. 120 kuopa dar tebegyvoja! Visi tie nariai, kur liko ištikimi Liet. Soc. Sąjungai, rupinasi kuopos reikalų tvarkymu ir atnaujinimu socialistinio veikimo. Nariai žada dirbti, kiek tik jų išgalės ir laikas leis.

Draugai mokslėiviai valparaisiečiai, kurie del neapsižūrėjimo apleidė LSS. 120-tą kuopą, šiuo esatė kviečiami grįžti į ją ir veikti kartu su mumis — būtinai su nariais ir jos veikėjais.
— F. J. Bartkevičius.

WATERBURY, CONN.

Tautininkai ir "komunistai" bendrai "darbuojasi."

Mūsų tautiški meklėriai — čia pradėjo varyti agitaciją už sutvėrimą Nepriklausomybės Fondo vietinio skyriaus. Jie savo surengtose prakalbose pradėjo žmones bauginti, kad be minėto Fondo paliudijimo jie nebus įleidžiami į Lietuvą. Be to jie kreipėsi į pašelpines draugijas, kad tos skirtų savo atstovus tvėrimui minėto skyriaus ir kad draugijos nutartų mo'ėli mokes-tį į jų įstaigą. Neseniai jie norė-jo prikalbėti ir U. P. Kliuba. Bet nieko nepelnė ir tik del sto-kos laiko Kliubas neišnešė pro-tesčių prieš jų purviną politiką.

Be jų dvasią atgaivino Svies-gas draugija, kur susipielė visi "komunistai". Ten, jie gavo rėd du atstovų vietoj jų reika-laujamo vienų ir da "komunistų" apsiėmė į atstovus.

Dabar nebus visai dyvų, kad "komunistai" pradės varyti tą kampaniją, kitose draugijose ir nebus dyvų, kad "komunistų" 34 kuopa prisidės prie tvėrimo (os įstaigos. Tada tie tautiški "komunistai" meklėriai, galės pasekmingai varyti savo begėdi-šką darbą.

Be visi laisvę mylintis žmonės turi stengties suardyti tą jų lizdą, kuris stiprina atža-gareivius Lietuvoje.
— Dėdės Draugas.

OELWEIN, IOWA.

Oelweino darbininkų judėji-mas labai apmires. Kiek laiko atgal čia suorganizavo Ameri-can Feder. of Railroad Workers unija; prie jos priklausė visi Chi-cago, Great Western geležinke-lio dirbtuvės darbininkai, ir sek-mingai veikė streiko laiku. Lai-prejo algos pakėlimą ir teises or-ganizuoties be jokių kompanijos kliūčių. Bet vėliaus atvyko dar kiti organizatoriai ir suor-ganizavo taip vadinamą Brother-hood Railway Car Men of Ame-rica unija. Tokiu budu pasida-rė dvi unijos, ir darbininkų or-ganizacija iškriko: vieni pasiliko prie senosios unijos, kiti nuėjo prie naujosios, o didžiama narių visai atsisakė jas remti. Tai da-bar minėtos dvi unijos ir kovo-ja viena prieš kitą.

—Šis miestelis gyvenamas įvai-rių tautų: anglų, vokiečių, ita-lų, paliokų ir lietuvių. Atkėlia-vusius iš kitur darbas čia ne-sunku gauti; mokesčiai, žinoma, tokia, kaip ir visur ant gelžke-lijų.

Vietos anglų laikraščiuose da-žnai rašoma, apie lietuvių tasy-masi po teismus, apie jų nesu-gyvenimą. Del to nekartą anglai stebisi, kas per gaivalai tie Lith-uaniaus, kad jie taip tarp savęs niaujasi?

— J. J. M. Rokiškietis.

AUKOS T. J. KUČINSKUI

Alksandra Stanislaiviūtė, iš St. Charles, Ill., prisiuntė \$7.50. Aukavo šios ypatos: \$3.00 — Juozapas Pelečkis, \$1.00 Pet-ras Valentas, po penkiasdešimt centų: Petras Gedvilla, Klemen-tina Rafalskienė, Ona Rymkie-tos įstaigos. Tada tie tautiški "komunistai" meklėriai, galės pasekmingai varyti savo begėdi-šką darbą.

Be visi laisvę mylintis žmonės turi stengties suardyti tą jų lizdą, kuris stiprina atža-gareivius Lietuvoje.
— T. J. Kučinskas.

DR. F. O. CARTER
Iškaba besisukanti švie-

Ar Jus Akiniai pritaikyti Okulisto
Jusų akis gali rei-kauti gydymo ar-ba akinų. Kaip okulistai mes gali-mės jums patarti. Kainos nebrangios, 10 metų paaukspo-ti, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$9, \$10. Tikro auk-so \$6, \$7, \$8, \$9 \$10, \$11, \$12.

Specialė doma atkreipiam į mo-kyklą Jankaučius vaikus. Jei jus turite galvos skaudėjimą arba dryžnotas akis, atėikite pas išti-kimą okulistą gyvenantį 22 metu prie State gatvės. Pritaikoma dirbtiniai akiniai. Atitaisoma kreiv-vo akys. Gydoma visos akių li-gos.

FRANKLIN O. CARTER, M. D.
120 So. State St., 2-ras augštas Chicago.
Valandos: 9 ryto iki 7 vakaro. Nedėliomis 10 iki 12 dieną.

\$95 apsupkis gražų \$125 fonogra-fą drauge su 24 rekordais, deiman-tine adata, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turi-mės tikros šikšnos svetinė eilę ir ki-limų.

Mes taipgi turime ke letą augštos klesos fonografus, kuriuos mes parduosime už bile patsiulytą kainą už tai kad mes turi-mės pratuštinti vietą.

JEI GYVENATE UZMIESTYJE MES PRISIUSIME C. O. D. LEIDZIAM APZURETLI. Ši yra stebėtinia pro-ga. Atėikite arba rašykite tuojaus. PRISIUNCIAME UZ DYKA.

Mes priimame Laisvės Bondus. WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Chicago, Ill. Atėaga nuo 9 ryto iki 9 val. Nedė-liomis nuo 10 iki 4

DR. JOSEPH ZIFF
Akių Specialistas

Akis egzaminuoja už dyką.

Jusu galvos skaudė-jimus ir negalėji-mus matyti aiškiai gali but prašalinti.

Dr. Glaser's ofise ant 2 lujų 3149 So. Morgan St.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS. Telephone Canal 1506

Vol. VI. -- Dec. 31, 1919 -- No. 307

Subscription Rates: \$6.00 per year in Chicago, \$5.00 per year outside of Chicago, \$7.00 per year in Canada. 2c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdiena, išskyrus nedėlidienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsakovojų Kaina:

Chicagoje — metų	\$6.00
Pusmetis	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	.02
Savaitė	.12
Mėnesiui	.50

Suvenytais Valstijose, ne Chicagoj, metų:

Metams	\$5.00
Pusmetis	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65

Lietuvai ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams	\$7.00
Pusmetis	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Spaudos ir susirinkimų varžymas Lietuvoje.

Lietuvos valdžia uždarė laikraštį "Rytoj", kuris buvo revoliucinių liaudininkų pakraipos. Už ką uždarė, nežinia; kadangi ji net paaiškinimo nedavė.

Kauno komendantas uždraudė Lietuvos Social-Demokratų partijai laikyti tame mieste konferenciją spalio mėnesio 25 d. Iš pradžių jisai buvo davęs leidimą (mat, be vyriausybės leidimo Lietuvoje nevalia susirinkti!), bet kada delegatai suvažiavo, tai jisai atėmė jį.

Vietoje konferencijos social-demokratai tuomet padarė pasitarimą, ir tai slapta nuo valdžios ir policijos. Tokia yra šiandien "laisvė" Lietuvoje, valdomoje "pažangiečių" ir krikščionių demokratų!

Lietuvos Social-Demokratų partija užprotestavo savo laikraštyje prieš Kauno komendanto savavaliavimą. Tuomet cenzorius išbraukė tas protesto vietas, kurias aštriau durė akis vyriausybei; uždraudė jas skelbti.

"Naujienų" redakcijos rankose yra dvi kopijos to "Socialdemokrato" numerio (septinto), į kurį buvo įdėtas tasai protestas: viena kopija su straipsniu, išspausdintu išties, antra kopija — cenzorius "pataisyta". Kad skaitytojai matytų, kokių dalykų neleidžia dabartinė Lietuvos sostinės vyriausybė dėti į laikraštį, mes žemiau paduodame dalis to straipsnio, kurias cenzorius išbraukė. Jas išspausdiname juodesnėmis raidėmis. "Socialdemokrato" buvo parašyta:

Bet prieš pat konferenciją komendanto buvo pranešta, kad duotąjį leidimą jis skaito neteisėtai ir reikalauja jį atgal grąžinti. Šaukiamoji konferencija, sako, esanti viso krašto konferencija, o jis esąs vien Kauno ir ap-

kričio komendantas, ir leidimas delto neteisėtai. Remdamasis tuo komendantas neleidžia padaryti ir mūsų Partijos Kauno organizacijos susirinkimo delegatams konferencijon rinkti.

Kame dalykas? Delko komendantas užsimeršo kuo esąs, duodamas leidimą iškart? Ir delko atsiimta tuomet, kai naujam gauti jau beveik nebebuvo laiko? Delko, pagaišęs, Kauno komendantas leido suvažiuoti Kaunan atstovams krikščionių-darbininkų, nors tuomet jis tebuvo Kauno komendantas, nors anie susirinkimai buvo kviečiami iš visos Lietuvos? Gal ir tuomet buvo užmiršta?

Manome, kad ne. Kauno komendantas yra priklausomas žmogus, jautrus tam tikroms sferoms. Mes tikri esame, kad kai reikėjo sustabdyti socialdemokratų konferenciją, neapsėjo be sferų piršto, suriesto, žinoma, dešinėn pusėn ir priminusio Kauno komendantui, kad pas mus yra susirinkimai leistini ir baustini.

Kitaiip ir buti negalėjo. Visus šituos, ištraukio pabrauktus, žodžius Kauno cenzorius iškando iš "Socialdemokrato" straipsnio. Iškando jisai da ir ištisą sakinių (kurį mes taip pat pabraukiame) iš sekamos straipsnio dalies.

Mes nelaukiame socializmo meilės iš dabartinės valdžios. Bet padėtis darosi nebepakenčiama, kuomet valdžia ar jos agentai ima pilietines teises dalinėti, kaip riestainius, tik sau mylimiems vaikams, vaduodamies savo nuožiūra.

Ar tuose cenzoriaus išbrauktuose straipsnio žodžiuose yra kurstoma prie kokie nusidėjimo? Ar tenai šaukiama prie valdžios nuvertimo? Ar tenai raginama priešintis įstatymams? Ar užtariama Lietuvos priešai?

Nieko panašaus. "Socialdemokratas" vien tikrai kritikuoja neteisėtą miesto viršininko pasielgimą ir reikalauja darbininkų partijai lygių teisių su kitomis legalėmis organizacijomis. Ir cenzura uždraudžia tatau! Įsivaizdinkite, kad Chicagoje būtų persekiojami laikraščiai už kritiką miesto mayoro darbų — ką jūs pasakytumėte apie tai?!

Atžagareiviškoji Lietuvos valdžia, kaip matome, smaugia darbininkų judėjimo laisvę ir tuo pačiu laiku teikia pilniausią laisvę klerikalizmui. Ir ta valdžia nori gauti paramos iš lietuvių darbininkų Amerikoje!

Apžvalga

GRAFAS — LIETUVOS ATSTOVAS.

"Vienybės Lietuvininkų" korespondentas patvirtina tą žinią, kad dabartinė Lietuvos valdžia atšaukė iš Londono p. V. Čepinskį (gana pažangų žmogų) ir jo vieton paskyrė Lietuvos atstovu grafą Tiškevičių. Sako:

Už keletos dienų p. Čepinskis ketina aplėisti Londoną ir grįžti į Lietuvą. Jo vietą užima grafas Tiškevičius. Grafas Tiškevičius yra Lietu-

vos dvarponis ir nors Lietuvos gimęs, bet lietuviškai menkai kalba. Girdėjau, kad "pasitūnybės patarėju" busias p. B. K. Balutis.

Buvusis atstovas p. V. Čepinskis dikčiai kritikuoja dabartinį Lietuvos ministerijų kabinetą; jis podraug yra ir atkakliausiu priešu Lenkijos.

Korespondentas pasakoja taip pat, kad Amerikos lietuvių "diplomatai" padarė blogą įspūdį Europoje ir pačioje Lietuvoje. Jisai kalbėjęs apie tai su Lietuvos pasiuntinybės nariais Londone.

Teiravausi kaslink jų nuomonės apie amerikiečius ir jie prisipažino, kad netikėtai amerikiečių atstovai, kurie neseniai čia atsilankė, bet net pačių amerikiečių žygių Lietuvos naudai padarė ant jų nekokių įspūdį. Neperseniai besilankant Londone tulų draugijų atstovams, pastebėta daug netakto ir tiesiog tvirtinama, kad nei čia Londone nei gi Lietuvoje jais nepastikima ir manoma, kad jie užsiima ne savo darbu.

KAIP JIE EIKVOJA ZMONIŲ PINIGUS.

Neseniai rašėme, kad tautininkų Nepriugulmybės Fondas, siųsdamas Europon p. Balutį, davė jam \$5,000 trims mėnesiams — po \$1,250 mėnesyje. Pasirodė tečiaus, kad klerikalai moka eikvot žmonių pinigus ne blogiaus už tautininkus. Apie tai rašo "Sandara":

Klerikalų valdomas Tautos Fondas nepaiso žmonių balso, nepaiso aukavusių reikalavimų, nepaiso Lietuvos atstovų prašymų, bet iki šiai dienai laikosi surinktus Lietuvių darbininkų pinigus, neduoda Lietuvos valdžios darbų parėmimui. Aišku, jogei geidžia nepasekmių Lietuvos valdžiai.

Vadinamas neva daktaru J. J. Bielskis išvažiavo į Lietuvą su \$5000.00. Pavymu Am. liet. klerikalai jam pasiuntė dar \$5000.00, o dabar mumš teko patirti kad Tautos Fondas pasiuntė telegrafu tam pačiam Bielskiui dar \$5000.00 ir dar ketina siųsti. Siūnia Bielskiui į Londoną, bet neduoda Lietuvos valdžiai.

Žmonės aukauja tukstančius dolerių, manydami, kad jie tais pinigais remia Lietuvos laisvės reikalą, o jų aukas prašvilpia visokie politikierėliai, važinėdami po Europos sostines, kur jie tikrai piktna politikos veikėjus savo netaktu ir neišmanymu.

IS RIMTO DALYKO PADARĖ NESAMONĖ.

Darbinikiška spauda visose šalyse senai yra pasmerkus Suo mijos kapitalistų valdžią, iškel-dama aikštėn jos žvėriškus darbus prieš savo šalies revoliucionierius. Tą valdžią, žinoma, smerkia ir "komunistų" laikraščiai, bet bėda su jais yra tame, kad jie, padėję ką-nors skelbti, greitai užmiršta visokį saiką ir logiką.

Štai ką rašo, pav. Škotijos lietuvių "komunistų" organas "Rankpelnis":

Sekamos yra skaitlinės Finijos kntrevoliucijos aukų: Nuteista kalėjiman be jokių išlygų 500,000 Nut. kal. su išlygomis 600,000 Nuteista myriop 250,000 Nužudyta be jokio teismo 250,000 Nužudyta laike areštų 300,000.

Tokiu būdu daugiau 800,000 nužudyta; 1,100,000 sugręsta kalėjiman ir keletas šimtų tukstančių dar laukia teismo. Visoj žmonijos istorijoje nėra tokių kraujingų, žiaurių baisenybių, kaip tos, kurias papildė Finijos buržuazija su pagelba svetimų dur-tuvų.

Vienok šitoks Finijos buržuazijos atkeršinimas darbininkams yra tikrai viena pusė pergalinčios reakcijos.

Pagal "Rankpelnio" "skaitlinės" išėina, kad Finlandijoje skaičius žmonių, nužudytų, nuteistų kalėjiman ir be teismo sėdinčių kalėjimuose, siekia daugiau kaip dviejų milijonų. O tuo tarpu toje šalyje yra tik apie du ar tris milijonus visų gyventojų!

"Komunistai" taip nemoka kontroliuoti savo mintis, kad pas juos net ir iš rimto dalyko pasidarė paikas plepalas.

PARTIJA MUGSCIAUS KLIESOS.

"Naujienos" daug kartų nurodinėjo, kad tas dalykas, kurį Rusijos bolševikai arba jų pamėgdžiotojai šioje šalyje, "komunistai", skelbia kaip "proletariato diktaturą", yra visai ne proletariato diktatura, o greičiau diktatura ant proletariato. Dabar pati "komunistų" spauda patvirtina, kad tai yra tiesa.

Paskutiniame Komunistų partijos organo numeryje, "The Communist" paduodama turinys "draugo Sorino" straipsnio, tilpusio oficialiame Rusijos bolševikų teorijos organe, "Komuniste", kurį redaguoja N. Bucharinas. Štai kokios mintys yra paduodamos iš tos straipsnio:

"Kiekvienas žingsnis, kurį ketina daryti sovietai, turi buti pirma paduotas apsvaistyti Centraliniam Pildomam Komitetui Komunistų partijos."

"Komunistų partija visuomet ir visur yra augštesnė už sovietus."

"Tik Komunistų partija nuolat ir neatlaidžiai veikia kaip gynėjas ir atstovas pasaulio proletariato, tarpautinės darbininkų klesos reikalų; o sovietai yra atstovai darbo demokratijos apskritai, ir jos reikalai, ypatingai smulkiosios ūkininkų buržuazijos, nevisuomet supuola su proletariato reikalais."

"Komunistų partija, kuri yra palyginamai geriaus apsaugota nuo pakrikimo, turi sustiprinti savo kontrolę ant sovietų frakcijų ir priversti sovietų viršininkus duot apyskaitas ir buti atsakomais prieš Komunistų Partiją."

Šių ištraukų pakaks. Jos aiškiai rodo, kad komunistai bolševikai) stato savo partiją augščiau už sovietus, sudarytus iš darbo žmonių atstovų. Apie "smulkiją ūkininkų buržuaziją" tenai kalbama be reikalo. Ūkininkų sovietai yra visai kas kita. Pirminis sovietų tikslas yra sutverti visų darbininkų atstovybę. Partijos įeina į sovietus, kaip srovės, gyvuojančios darbininkų klesoje; jos atstovauja darbininkų mintis Sovietai sudaro atstovybę darbininkų, kaip klesos. Komunistai tečiaus mano, kad klesos atstovybė turi buti po partijos kontrole. Tie darbininkai, kurie nepriklauso jų partijai, nėra lygūs komunistams savo teise. Darbininkų vardu kalbėti ir veikti turi, teišk tikrai komunistų partijos žmonės (kurių daugelis visai nėra darbininkai).

Tai gi ta neva "proletarato diktatura" pas komunistus yra ištiesu komunistų diktatura. Ji atmata teisių lygybę (demokratiją) ne tikrai visų piliečių, o ir pačių darbininkų tarpe.

SIoux CITY, Iowa.—Netoli čia gyvenančio ūkininko Boltten tris vaikai sudegė, eksplodavus gasolinui, kuriuo vor klaidą bandyta pakurti pečių.

CHICAGO.—Šį mėnesį Chicagoje išduoti 2,585 leidimai vesties. Vien vakar išduota 226 leidimai.

Išvijo keturis mokinius. Northwestern universiteto valdyba išvijo iš mokyklos keturis mokinius-studentus. Išvi-jimo priežastis aiškiai nepasakoma.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 31, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIJA.

Londonas. — [Kontrastai]. Atsinešimas valdžios į biednuomenę ir turėjus yra griežtai skirtingas. Kuomet valdžia visakame pataikauja turėjų interese, tai ji absoliučiai nieko neveikia, kad palengvinus biednuomenės padėtį. Šiuo momentu siaučia nedarbas. Apie 101,000 vyrų ir 34,000 moterų neturi darbo. O neturėdami darbo jie neturi iš-ko ir gyventi. Tuo pačiu metu namų savininkai nudien kelia nuomas.

Pieno kaina yra toki augšta, kad biednuomenė nebegalai jo įpirkti. Dėka tam apsiereškimui apie šėsi milijonai galonų pieno lieka nesuvargota ir nueina niekais. Tuo pačiu laiku pavelyta liuosai pardavinėti degtinę. Ir kapitalistų spauda iškelė į padanges tą valdžios žingsnį. Vienintėlė viltis gludi naujo municipalėj valdžioj, kurioj darbininkai turi didumą savo atstovų. Londono municipalė valdžia jau stverės darbo. Yra viltis, kad ji pajęgs sutvarkyti atatinkamai miesto reikalus. Biednuomenė tikisi susilaukti ne tik pigesnio pieno, bet taipgi ir geresnės rūšies. Miesto valdžia jau veikia to linkmėj.

Neseniai liko išleistas taip vadinamas "White Paper", kur palyginama valstybių skolos. Pasirodo, kad Anglijoj ant kiekvieno gyventojų išpuola 157 svarų sterlingų skolos. Kitų valstybių skolos yra da didesnės, negu Anglijos. Ypač blogoj padėtyj randasi Italija, Francija ir Švedija.

Parlamentas ir internacionalizmas.

Kaip pastarieji įvykiai rodo, tai parlamente neapsireičkia jokios pirmynceigos. Valdžios anti-Dumpingo bilius susilaukė aštros kritikos iš radikalų ir Darbo Partijos atstovų. Bet kada prieis dalykas prie balsavimo, tai nėra mažiausios abejonės, kad buržuazinių partijų koalicija paims viršų. Tuo bilium norima fabrikančių interese palykinti augstas kainas ant visų išdirbinių. Pirmą anti-dumpingo įstatą drausdavo įvežti į šią šalį tuos išdirbinius, kurie buvo pardavinėjami pigiau, negu tu pačių išdirbinių pagaminimas atsidavdo Anglijoj. Gi dabar norima uždrausti įvežti net tas prekes, kurios bus pardavinėjamos žemesnėmis kainomis, negu tos prekės yra pardavinėjamos Anglijoj.

Ne didesnio sumanumo rodo parlamentas ir kituose internacionaliuose klausimuose. Indijos bilius, kuris nori suteikti šiek tiek laisvės indusams, atrodo didžiausiu pavojum reakcionininkams. Reakcioninkai norėtų amžinai naudoti indusus.

Ant Kontinento, nežiurint nesėkmingų Francijos parlamentarinkimų, Italijos socialistai grumoją savo šalies monarchijai nuvertimui. Misteriškas Litvinovo sovietų atstovo, atvykimas į Copenhageną tarties su Anglijos valdžios atstovu kas del apsimainymo karės imtiniais, — duoda vilties, kad galų gale bus padaryta taika su Rusija.

Pačioj Anglijoj įvyksta irgi įdomių dalykų. Profesinių Sąjungų kongresas nutarė kas metą rinkti Generalę Tarybą, kuri ves ir tvarkys darbininkų reikalus.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

New Yorkas. — [Domus klausimas]. "Meldžiame pranešti mums, ar da tebesitėsia karė". Tokio turinio laišką gavo International Labor "News Service" iš Fort Douglas, Utah. "Vokiečių šnipas" šiaip rašo: "Karė da neužsibaigė. Bent ji da neužsibaigė Fort Douglas stovykloj."

"Čia da tebe laikoma šimtas dvidešimt priešininkų piliečių, kaip Vokietijos šnipai. Gi tikrenybėj jie yra niekas daugiau, kaip paprasti darbininkai, kurie susreikavo Northweste, kad pagerinus savo buvį.

"Mes likome internuoti 'kam tai' ir 'kur tai' reikalaujant: be jokio apkaltinimo, be jokio tarėdymo, be jokio teismo. Arnejos viršininkas mus sugrudo į šaltąją 'del visuomenės labo'. Suprantamas daiktas, neužmiršta mums primesti, kad mes vedėme kokią tai propagandą.

"Meldžiame pranešti mums, ar da karė tebesitėsia! Ar da kaizeris Bill ir jo kliška tebegrumoja talkininkų kapitalistų interese. Jeigu taip, tai praneškite Amerikos valdininkams Washington, kad jie paliuosuntų mus, nes mes esame pasiryžę ginti pasaulio demokratiją."

A. Smilga.

Ilgėtoja.

Ji gyvena toje pat gatvėje, ties mano tėvų butu. Kiek kartų man tekdavo natyti iš musiško darželio, ar liecinant pro jos butą, ji visuomet sėdėdavo prie to paties lango ir aždavavo seną pančiaką ar pirštines... Įsiknibus savo darban ji retai tepažvelgavo į pračivį. Iš pažiūros ji lyg ir per daug mažo veido, bet šviesiai, rupestingais sudorotais plaukais ir taipju rupestingai deramai apsiengus.

Tuomet ji galėjo turėti aštuonioliką ar devynioliką metų ir gyveno kartu su tula sena pagarbja dama, veikiausia savo motina.

Ji, matoma, buvo baigusi kurią nors augštesnę mergaičių mokyklą, ir jos motinai, reikia manyti, buvo tiek išteklius, kad dukrelei, ačiu dievui, nėra reikalo eiti svetur duonos įieškoti. Motinos sergstima, ji galėjo sėdėti savo bute prie lango ir laiko praelidimui, ar rasi todėl, kad nebūti be darbo, adyti seną pančiaką ar pirštines...

Tuomet aš lankiau mokyklą. Bet, nežinia kodel, kai aš ją taip matydavau išsitosmis valandomis įsiknibusia ir vis prie to paties lango, man budavo kaip ir gaila... Tai buvo pilniausias nusilenkimas savo likimui, kuris nuo jos tarytum siekėsi į mane... Apie ką ji, sėdėdama prie savo lango, manydavo? Reikia tečiaus spręsti, kad tai, trumpai sakant, buvo tos pačios mintis, kuriomis užimtos visos kitos jos amžiaus mergelės, kurios taip dažnai svajoja savuoju pasakų karalajū. Kada jis prisistatys, tai dar paslaptis, tai težino tik nepermatomasai likimas. Bet kada nors jis vis delto prisistatys, o tuomet ji nebesėdės prie šito lango...

Aš tapau studentu ir parvykau į namus pasisvečiuotų. Ant gatvės aš matydavau ją kartu su motina. Motina atrodė tokiaju pagarbja dama, tik rasi truputuką labiau pažilusi. Visuomet ji eidavo šale motinos, tik truputuką prasiisiekusi į priekį. Vilkėjo ji mėlyną bliuskutę, kuri išrodė tokia nauja naujutėlė, bet reikia manyti, ji ir pernai puosė savo savininkę. Ant galvos matėsi balta baltutėlė šiaudinė su juodu kaspinu. Plaukai rodėsi, yt priklijuoti prie smilkinių. Bet veidas išrodė toks pat kaip pirma, nusiferkantis, ramus, tik truputuką pilnesnis. Ar dar ji tebesėdi prie savo lango ir laukia? Reikia manyti...

Po ilgoko bastymos po pasaulį ir kelių metų ramaus darbo svetimam krašte, kartą aš sugrįžau į savo senąjį gimtinį miestelį. Ir čia dar kartą mačiau ją. Vienui vieną, su pirkiniais skubinęj namų link, taip bent prisistaciau. Iš karto be maž bučia apsilenkęs visai jos nepastebėjęs. Bet aš ją tuoj pažinau. Tik kaip ji atsimainiusi: tai nebeanais metais... Ji tarytum sumažėjusi, tokia sudžiuvusi, yt ankštis. Bet ar ir dabar ji tebe laukia? Reikia manyti, dar ji ir pati nesitiki, kad jos gyvenime kas nors galėtų atsi-

mainyti, jei neminėti jos seną rasi sergančią motiną, kuri by dieną gali mirti... Ir, trauk velniui, aš jos ir vėla pasigailėjau... Vertė — Fa.

Iš Ivairių Sricių.

Rašo ŠERNAS.

DOVANOS IS NOBELIO UZRAŠO.

Garsus dinamito išradėjas, švedas Nobel, mirdamas paliko milijonus dolerių pinigų, iš kurių už pakėlimą mokslų ir literatūros kas metai skiriamos didelės dovanos, su viršum po 30,000 dolerių, žymiausiems mokslininkams ir literatams visokių tautų. Iki šiol iš didelių tautų daugiausiai dovanų gavo vokiečiai ir Francuzai, o mažiausiai amerikona, lyg kad jie mažiausiai turėtų vyrų atsižymėjusių moksluose ir literaturoj. Ir lenkams, jų rašytojui Enrikui Sienkevičiui, iš to užrašo pripažinta dovana, bet ne už pastumėjimą mokslų, nes tokių darbininkų lenkai neturi, tik už literatūrą. Dovanas skiria Švedijos ir Norvegijos Mokslų Akademijos, taigi įstaigos gerai žinančios, kas dovanos yra vertas.

Dabar už mokslų pastumėjimą net tris dovanos paskirtos vokiečių mokslininkams. Dovaną už pastumėjimą fizikos mokslo 1918 metais paskirta Berli-no profesoriui Maxui Plausk; už 1919 metus paskirta Greifswaldo universiteto profesoriui Staru. Dovaną už pastumėjimą chemijos mokslo pereinuose metuose gavo Berli-no universiteto profesorius Fr. Haber. Už šiuos metus už nuopelnus chemijoj dovana bus paskirta ateinančiais metais. Iš rusų už literatūrą gavo dovaną garsus rašytojas Levvas Tolstoj.

Redakcijos Atsakymai

K. O. Jaunikaitis. — "Naujienos" mielai duoda atsakymą į kiekvieną rimtą klausimą; joms ypač yra malonu pasidalinti mintimis su paprastais darbininkais, kurie protauja ir įsiekio tiesos. Bet kad butų galima atsakyti į klausimą, tai jisai turi buti aiškus; o Tamsta parašė savo laišką taip, kad jame sunku yra ne tikėti sakinius, o ir žodžius suprausti. Prie to, Tamsta painioji net paprasčių-paprasciausių dalykų ir nesilaikai tiesos. Argi Grigaitis, laikydamas prakalbą Kenoshoje sakė, kad Rusijos darbininkai "atsikvietė iš Anglijos pirmininką"? Ar jisai "keikė" ką-nors ir "šmeižė"? Paklausk Tamsta kitų žmonių, buvusių prakalbose, ir pamatysi, kad tie dalykai Tamstai prisispavavo. Nedėsimė.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokias reikaldas, kaip kriminališkose taip ir civiliniuose teismuose. Doro visokius dokumentus ir popierius.

Namų Ofisas: 3329 S. Halsted St. Ant trečioj lubų. Tel. Drover 1319

Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Ulyj Bldg. Tel. Central 4411

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvos Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St. Marshall Field Annex 18th fl. Ruimas 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

2121 North Western Ave. Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliai. Phone Armitage 2016
Rezidencijos telefonas West 6126

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vakare. Nedėliomis pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

DR. C. K. KLAUGA
Dentistas.
NAUJIENU NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare
Phone Canal 257

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šiame skyriaus nuomonės Redakcija neatsako.]

APSISPRENDIKŲ TUSTUMAS.

Vieną gražų rytmetį „Naujie-
nų“ redakcija iškilmingai užre-
škė, kad tie žmonės, kurie nau-
doja Nepriklausomybės obalsį,
ne užlgo turės jį mainyti. Aš to-
kio pasakymo negalėjau „nury-
ti“ ir viešai nurodžiau, kad toks
pasakymas pačio iš seklaus da-
lykų pažinojimo. „Nauj.“ redak-
cija pabėrė gana ilgą virtinę žo-
džių prieš tai. Bet ką gi gyveni-
mas parodė? Nepriklausomie-
ji netik neatmainė savo obalsio,
bet dar jį maž-daug įkunijo ir
praplėtė tarpe liaudies!

Bediškiausojant, toliau paaiš-
kėjo, kad apsisprendimo princi-
pas (kaip „Nauj.“ sako gruod.
20 d. numerio) „yra sąlyga be
kurios negali būti išmintingo
gynimo Nepriklausomybės
obalsio. Nepriklausomybė yra

tam tikra apsisprendimo for-
ma“... Gerai. Juo gilyn į mišką,
tuo daugiau medžių... Mes ži-
nome, kad be formos nėra „du-
šios“, minties, arba dvasios.
Taigi dabar (kaip ir jau dauge-
lį sykių) klausiu, ar apsispren-
dikai skaito Nepriklausomybės
geriausią apsisprendimo forma,
ar jie turi kitokią, dar tobules-
nę formą. Lietuvos žmonių sa-
vęs-apsisprendimo? Nuo pat
pradžios viso apkalbėjimo apie
Nepriklausomybę ir Apsispren-
dimą, apsisprendikai tik skrai-
dė aplink, leizdami žodžių vir-
tines, bet aiškiai atsakyti ant
klausimo nebandė.

Delto aš ir vadinu apsispren-
dikus „tuščiais“, kad jie iš kokios
akademijos profesorai, taraba-
nija apie savęs-apsisprendimą,
bet nenurodo praktikoje tobu-
liausios tos sąlygos inkunijimo
formos. Kuomet mintis tušti, tai
ir darbo nėra. Kaipgi žmogus
gali siuti batą (turs visos sąly-
gos del jo siuvimo būtų) jeigu
nežina bato formos?

Todėl nėra pas apsispren-
dikus nei fondų, kurie remtų vei-
kėjus negeriančius šampano ir
ne persiėdžiančius praščiokų
suaukotais pinigais. Todėl pas
juos nėra nei minties, nei mate-
rialių įrankių kurie apsaugotų
Lietuvos žmones nuo svetimos
valios išnaudojimo. Nes ant
smėlio namo nepastatysi. Kam
rinkti pinigų, kad apčiuopiamo
tikslo nėra? Kam agituoti-
skleisti nuovoką, kad tai nuovokai
formos nėra?

Kiekviename žmoguje vienok
gludo taip vadinamas „instinct
of workmanship“. Jis verčia
kiekvieną žmogų parodyti kad
žmogus ką nors veikia, įsten-
gia padaryti, porodyti savo pas-
tangų vaisių. Nei vienam nėra
smagu (daugeliui tiesiog net gė-
da) kad jo pastangos eina visai
veltui.

Pas mūsų apsisprendikus irgi
veikia ta „darbuotės omė-instin-
ktas“. Pažūrėkime, kaip jį

intekmuoja jų veikimus.
Svarbiausia jos intekmė apsi-
reikia sensacingu pasigriebimu
tai silpniau tai tvirčiau paremtų
žinių apie Lietuvos valdžios vie-
no ar kito nario veltų-bergzd-
lį žygių. Tas žinias jie išpu-
čia, priverda košes, sumaito dan-
gų su žeme ir... labai manda-
giai nutyli apie kuriamąją kri-
tiką.

Duokime, buvo paleista antis
apie vysk. Kėreivių. Vadovau-
jant „Nauj.“ kiek triukšmo, re-
zoliucijų buvo sukelta! O vie-
nok nemačiau niekur, kad apsi-
sprendikai būtų ramiai-nuosai-
kiaai nurodė, ką Lietuvos Tary-
ba turėjo tuomet daryti, vokie-
čiams šalį okupuojant, tas pats
klausimas nebuvo atsakytas ir
Uraką aprinkus.

Susitvėrė šokia-tokia valdžia
Lietuvoje. Antanas Smetona ta-
po prezidentu. Apsispredikai,
man rodos, jį atžagareivių pa-
vadino ir atliktas kriukis: klau-
simas išrištas, nes vėl galima
ramiai snausti. Sležeivičiaus
kabinetas buvo negeras; Galva-
nausko išpradžių geras, paskui
atžagareiviškas. Paryžiaus ir
Londono delegacijos bergždžios
darbe, pražutingos Lietuvai.
Nep. ir Tautos fondai palaiky-
dami tokias delegacijas apgau-
na aukavusius praščiokėlius. Ir
taip toliau, ad infinitum. Užme-
timų, griauinančios kritikos,
nustebiamo pajukimo kiek tik
nori, bet kuriamos-konstrukt-
vės kritikos nėra.

Koki valdžia turi būti Lietu-
voje? Apsispredikai atsako
„darbo žmonių.“ Bet kokių dar-
bo žmonių: stambių, vidutinių
ukininkų, bežemių, dirbtuvių
proletaro? Koki turėtų būti tos
valdžios politika? Ką ji turė-
ti skirti savo atstovais užsienio
se? Kaip ji turi geriausiai gin-
ti Lietuvos žmonių reikalus?
Ir tiktančiai panašių klausimų
lieka pas mūsų apsispredikus
neatsakytai, nes jie dar nežino
ar už Nepriklausomą Lietuvą
verta kovoti ar laukti iki prole-
taras įgys galę ir tuomet lengvai
pridengti savo nuogumą pliku
apsispredimo pradū, ir tarti
„aha, mes nerėmėme buržuazi-
jos, bet reikalavome savęs-apsi-
sprendimo Lietuvos žmonėms.“
Protestavimas prieš lenkų dvar-
ponius, vokiečių kolonizatorius,
kolėkinius paverėjus, ir lietu-
vius, tiems engėjams pritaran-
čius, mažai naudos neša, jei ap-
sispredikų darbai nestiprina
Lietuvos žmonių prieš tą tyko-
jančių išnaudotojų gaują. Jei ap-
sispredikai yra nuveikę tokius
darbus, tai aš norėčia jų rekor-
dą matyti.

Dar žodelis apie įvažiavimą
Lietuvon. „Nauj.“ apvertė visą
dalyką ant politinių įsitikinimų
ir pavadinoma stygavimą at-
žagareiviškų. Atžagareivišku-
mas dar nerėškia blogumo. Jei
mano stygavimas yra atžagarei-
viškas, tai apsispredikų reika-
lavimai šiame dalyke yra pavar-
toti išnaudojimo tikslais. Va-
žiuokit sveiki Lietuvon visi, bet
nereikalaukit tokių privilegijų,
kokios būtų suteiktos tiems, ku-
rie ir darbu ir pinigų yra prisidė-
ję prie nuklėtimo nuo Lietu-
vos pečių visų svetimtautiškų
engėjų. — **Sarunas.**

(Sarunas jau senai daro vis
tuos pačius priekaištus apsi-
sprendimo principo šalinim-
kams; tie priekaištai senai jau
yra sukritikuoti, todėl dar kartą
atsakinėti į juos nėra reikalo.
Tiktai viena faktinė pataisa:
stiprausnio autorius netiesų sa-
ko, kad „apsispredikai“ nežina,
ar verta kovot už nepriklauso-
mą Lietuvai, ir kad jie laukia iki
„proletaras įgis galią.“ Kam čia
prasimanyti nebutus dalykus?
Red.)

LIETUVOS PRAMONĖ IR KUNIGIA.

Lietuvos pramonė labai men-
kai teišsivysčius. Dirbtuvės, jei
kokių yra, jos didesniose mies-
tuose su senos rūšies įtaisū-
mais; mašinos taip-pat mažai
kam tinkamos. Prieš pat karę
man teko matyti Kaune ukio
padargų dirbtuvę, kur dirbo keli

desėtkai darbininkų. Išrodė keis-
tai: jokių pagerinimų nesimatė.
Dirbinių sąlygos būriausiasios
Dirbamos ukio mašinos labai
gramėzdžiškos ir sunkios varto-
ti. Kaunas gi buvo centras Lie-
tuvos pramonės. Ten buvo ir
daugiau dirbtuvių, bet jos didė-
lės reikmės neturėjo. Lietuvos
ukininkai ukio mašinas ir ki-
tus padargus stengdavosi gauti
iš užsienio, labiausia iš Vokietii-
jos. Vokietijos išdirbiniai bu-
davo daug geresni, negu Lietu-
vos ar Rusijos. Apskritai imant,
Lietuvos pramonė stovėjo ant
labai žemo laipsnio. Patįs lietu-
viai beveik visą nesiinteresavo
pramone: ji buvo svetimtaučių
rankose.

Čia kyla klausimas, kodėl lie-
tuviai nesirupino savo pramonės
ir vaizbos pakėlimu? Kodėl jie
nesistengdavo pramokti amatų,
kad galėtus vystyti savo šalies
pramonę? Kodėl jie buvo labi-
au atsilikę už tuos savo bro-
lius, kurie gyvena Mažonoj Lie-
tuvuoj.

Didžiausi atsakomybė puola
ant ty, kurių rankose buvo apš-
vietos darbas. Gi apšvietos mo-
nopolis buvo pavesti kunigijai.
O sulenkėjusi Lietuvos kunigija
rupinosi tik savo gerbuviu. Liu-
dies reikalai jai visai neapėjo.
Atpenč jai rūpėjo palaikyti liu-
dį tamsybėje: nes juo liaudis bu-
vo lamsesnė, tuo kunigijai buvo
geriau.

Tiesą, rusų carizmas slėgė Lie-
tuvos žmones. Bet visgi šis-tas
buvo galima veikti, jei tik bu-
tų buvę noro ir atitinkamo ži-
nojimo. Ir Lietuvos kunigija bu-
tų galėjusi datų nuveikti kaip
apšvietos dirvoj, taip ir ekono-
minio gyvenimo srityj. Vienok
ji nieko neveikė. Ji pabudo tik
lada, kada iš Prūsų ir Amerikos
pradėjo plaukti knygos ir laik-
raščiai. Tame apsirėškime ku-
nigija pamatė sau pavojų ir sto-
jo talkon rusų žandarams, kad
nuslopintus žmonių pirmyn-
neigę, kuri emė kilti pasidėko-
jant pergabentai iš užsienio li-
teraturai. Prieš karę kai-kurie
jaunesnių kunigų dėjosi esą di-
deli patriotai. Bet kitaip ir bu-
ti negalėjo, nes visa pažangioji
jaunuomenė buvo persiėmus
naujos dvasios idejomis. Tečiaus
senesnieji kunigai varė savo pra-
gaistingą darbą. Laike pirmosios
Rusijos revoliucijos 1905 m. jie
padėjo kazokams naikinti „kra-
molą“. Kai-kurie kunigai nesi-
drovėjo net girties tais savo dar-
bais.

Apskritai imant, tos šalį, kur
kunigija turi daugiausia įtek-
mės, yra labiausia atsilikusias.
Jų pramonė ir kultura stovi ant
labai žemo laipsnio. Pažūrėki-
me į Ispaniją, Meksiką, Filipi-
nų salas, Lenkiją ir mūsų tėvy-
nę — Lietuvą. Jos visos yra žy-
miai atsilikusios nuo savo kaimi-
ninkų šalių.

Pažvelkime į dabarties „lais-
svą“ Lietuvą, už kurią mūsų bro-
liai da tebelieja savo kraują. Už
ką jie kariauja? Nejaug jį ka-
riauja už tai, kad nuvertus vie-
ną despota, o jo vieton pasodi-
nus kitą? Ne, jie kariauja už
laisvą, neprigulmingą ir demo-
kratingą Lietuvą, kur žodžio,
spaudos ir susirinkimų laisvė
turi būti užtikrinta.

Bet pačiam Lietuvos valsty-
bės kurime priešdienj klerika-
lai buria savo jėgas kruvon.
Jie įsikūrė Krikščionių Demokra-
tų Partiją, kuriai priklauso at-
žagareiviškiausi elementai. Pa-
gelba tos partijos jie tikisi pa-
grobti į savo rankas valstybės
vadeles. Steigiamas susirinki-
mas yra atidedamas ligi klerika-
lai dar labiau sustiprės. Kuni-
gai dirba visokiais budais, kad
pagrebus valdžią į savo rankas.
Pirmon eilėn jie stengsis sutriu-
škinti darbininkų judėjimą, o
paskui varžys kiekvieną laisvės
nę mintį.

Todėl kiekvieno prakiltiesnio
žmogaus yra priedermė vesti
griektą kovą su laisvės priešais.
Labiausia su klerikalizmu, tuo
didžiausiu žmonių laisvės prie-
šu. Lai gyvena laisva demokra-
tinga Lietuva.

— V. Martinaitis.

Pirma Žmogaus Mintis

kada jis renkasi banką savo pinigams pasidėti arba čekių apyskaitą atidaryti, turi but banko SAUGUMAS.

Mes užtikriname savo depozitoriams pilniausį saugumą savo grynu ir grei-
tai augančiu turtu, remiamu banko kapitalu ir perviršiu.

Kviečiame visus savo bankinius reikalus atlikti mūsų konservatingais pa-
matais vedamam bankui patarnaujant. Visus mūsų globai pavestus reikalus
asmeniškai prižiuri banko valdininkai.

Banko turtas \$6,000,000.00 suviršum

Direkcija

NELSON L. BUCK General Manager of Factories, Wm. Wrigley Jr. Co.	ARTHUR MEEKER Vice-President Armour & Company
J. W. EMBREE President Rittenhouse & Embree Co.	FRANK J. PALT Mortgage Banker President Pioneer Fire Insurance Company
A. HARRIS President Harris Brothers Company	H. E. PORONTO Vice-President Chicago Junction Railway Co.
WM. N. JARNAGIN President of the Bank	HARRY S. SCHRAM Secretary and Treasurer Straus & Schram
P. L. KNOEDLER President Mother's Remedies Company	DAVID E. SHANAHAN Real Estate and Bonds Director E. L. Essley Machinery Company
JOHN MAGNUS President John Magnus & Company	SIGMUND SILBERMAN S. Silberman & Sons

Central Manufacturing District BANK

1112 West 35th Street. 3 blokai į vakarus nuo Halsted Street, Chicago, Ill.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietų. SEREDOMIS VAKARAI: nuo 6 iki 8 valandai.
SUBATOMIS per visą dieną iki 8 val. vakaro.

AŠ ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RASAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo. Dispep-
sija, neviršimas pilvelio, nuslabėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir
abielnas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad
begyvensiu. Visur išėjau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Ameri-
kai ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-
jų, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimi
minetos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti,
Kraujas išsivalė. Nėravi emė stipriai dirbti, Inkstai atsigaavo. Reu-
matizmas pranyko diegliai nebėdė po kurtinai. Vidurių rėžimas
išnyko po užmušimui visu ligą. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-
vaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pa-
mačiau toki skirtumą ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų ge-
radėjįsiteri ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su to-
kiais, atsistatintiems patarčių nuosirdžiai kreipties prie Salutaras:
S A L U T A R A S
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Sviesto pabaiga.

(Feljetonėlis)

Gal niekas taip nelaukė pa-
baigos sviesto kaip aš. Kaip tik iš-
girdaus, kad vienas profesorius
mekslinknas paskelbęs, jog pa-
baiga sviesto būsianti septynio-
lktąją dieną gruodžio, pama-
niau savo dvasioje: Kam čia
man, po šimto pykpyki, bedirbtį;
reikia rengtis mirčiai. Nes jeigu
visas pasaulis vienu kartu iš-
mirs tai dangun gali ir vietos pri-
trukti. Na, o kaip vietos bus sto-
ka, tai Pondzius gali daryti pa-
sirikimą: kur didesniais „či-
nais“ įsileis, o kitus pasiųs pas
Piktuką.

Manau sau: palaukit, aš ne-
miegosiu. Tuojau nuejau pas bo-
są, pasisakiau kad aš metu dar-
bą ir pareikalavau algos. Klau-
siau manęs, kame dalykas. A-a,
manau sau, jeigu aš tau pasaky-
siu, lai ir tu mesi savo darbą, ir
rengiesi mirti. Nėra durnių
šiais laikais. Nereiks man saky-
ti. Pareikalavau, kad man ap-
mokėtų, ir atliktas kriukis.

Metęs darbą čiaui melsties
Dievuliui, panelei švenčiausiai ir
visiems šventiemsiems, kad jie
manęs pirmo išklausių ir su-
teiktų pirmą vietą danguje.

Vieną nedėdienį kunigėlis iš
ambono liepė melsties ir duotū
ant mišų šventų, nes sako, pa-
baiga sviesto artinasi reikia, kad
nors mūsų dušios nepakliutų į
pragarą. Sako, dabar priviso vi-
sokių bedievių, laisvamųjų ir
cicilistų, užtai Dievas krojoja vi-
są pasaulį.

Budamas geras katalikas ir
norėdamas nusipirkti dangaus
karalystę vietos, atidaviau visus
pinigus ant mišų. Dabar, sakau
galiu laimingai laukti pabaigos
sviesto.

Prisiartino ir ta diena. Atsikė-
liau dar anksti, apsirėgiau sa-

DR. VAITUSH O. D. Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigulio, akių aptemimo, nervu-
tumo, skaudančių akių karštį, atitai-
so kreivas akis, nuima kataraktą,
atitaiso trumparegystę ir toliaregys-
tę. Pirenka teisingai akinius. Vi-
suose atsitikimuose egzaminavimas
daro ma su elektra, parodančia visi-
žiausias klaidas. Specialė atyda at-
krepinama į mokyklos vaikus.
Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Ne-
dėdieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.
Ofisas 1553 W. 47th St., Kaunas,
Ashland Ave. Tel. Drover 9660.

vo geriausiaisiais drabužiais ir vėl
atsiguliau lovon. Nes, manau,
jeigu visi išmirs, tai nebus kam
nė parodyti.
Laikrodėlis išmušė devintą, de-
šimtą ir vienuoliką, o pabaigos
sviesto kaip nėra, taip nėra. Be-
gulėdamas net išalkau. Bet sa-
kau, reikia pasninkauti, nors pa-
skutinėje valandoje. Jau ir po
pietų — vis pabaigos sviesto nė-
ra. Jau man net šonkaulius iš-
kaudo hegulint.

Praėjo septynioliktoji gruod-
žio, ir aštuonioliktoji, ir vis žemė
kaip buvo, taip ir tebėra, nieko
su ja neatsitiko. Žmonės visi
kaip dirbo, taip ir dirba. O aš nė
darbo, nė pinigų neturiu
Nuėjau pas kunigą ir sakau.
— Tėveli, ką aš dabar turiu
daryti? Pinigus visus atidaviau
ant mišų, darbo neturiu; gal
kokią rodą duotū?
Atsakė, kad tos mišios, kurios
aš užpirkau, cisiąs už kitų du-
šias, o aš kaip numirsiu, tai taip
pat atrasiąs.

— Ką aš atrasiu?
— Danguis karalystę, žioply!
— Bet, — sakau, — aš noriu
gyventi, o ne mirti.
Jis kad susūks ant manęs:
— Kad nori gyventi, tai eik ir
dirbk, valkata!
Dabar gyvenk žmogus: nė pi-
nigi, nė darbo nė sviesto pabai-
gos! — **Džein.**

VAKARŲ RENGEJAI, TĖMYKITE!

Jums trunksta naujų veikalų
perstatymui scenoje ateinančių
sezonu. Tai štai jums maloni
žinia: Puiki komedija, kurią
kitą syk lošė Chicagoje Dramos
aktorai ir kurios niekur negali-
ma buvo gauti, dabar tapo at-
spaudinta ir ją galima bus loš-
ti visur. Tai komedija —

AUKSŲ VERSIS.

Naujienu knygnas įsigijo ši-
tos komedijos knygelę geroką
punda, idant greitai patarnaus
visiems lošėjams, kaip Chicagoje,
je, taip ir kituos miestuose.
Knygelės kaina 15c. Veikalą sta-
tant scenoje, reikia turėti 6 kny-
geles. Kaip patarnavimą artis-
tams Naujienu Knygnas perkan-
tiems 6 knygeles atsiųs pakduos
jas už 75c. Skubinkite su užsa-
kymais. Siųskite savo užsaky-
mus kartu su pinigais adresu:

— **NAUJIENOS**
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 8329

Darbo Zmonių Knygnas

3238 So. Halsted St., Chicago

Užlaikome knygų krautuve, par-
duodame įvairaus turinio knygas,
kaip tai: beletristika, ekonomija,
sociologija, politika, gamtos ir ki-
ty mokslų; hygieną, istoriją, etnolo-
giją, biografiją, kalbamokslus, po-
eziją ir teatras knygas. Taipgi
priimame paskelbimus, užrašme la-
ikraščius ir pavieniais parduodame
„Naujienu“, „Keleivį“ „Kardą“ ir
„Dilgėles“. Mes padarėme mūsų
knygų naujus katalogus; reikalauda-
mi katalogo prisiųskite sykiu už 6c
kraszenkly.

PLUNKSNOS
Geriausios, kokias tik
gali pirkti
Patįs geriausi pukai \$1.89
Geriausios žasų
plunksnos 1.39
Jaunikių žasų 69c
BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago
Reikalaukit sampelių.

Severos Gyduolės užlaiko seimynos sveikatą.

Gaukite kopiją Severos' lėtinėlio kalen-
doriui 1920 metams savo aptiekoje, arba
parašykite ir pareikalauk tiesiog nuo mus.
Gaujamas dovanai!

Kosulys

yra tai įkyrius simptomas, kurs
neretai pridoda daug skausmo,
kentėjimo ir rūpesdžio. Nuo jo ne-
galima taip lengvai nusikratyti kaip
kas norėtų, jeigu nedarysi taip, kaip
kiti dąro: Imk

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams) gy-
dymui nuo kosulio, paršalimo, už-
kimimo, apsunrinto kvėpavimo,
gerkies skaudėjimo ir spazmodiško
smaugulio. Pamėgink šią diandien.
Gaujamas jūsų aptiekoje. Tinka
vaikams lyginai, kaid ir suaugu-
sims. Kainos: 25 ct. ir 1 ct. tak-
sy, arba 50 ct. ir 2 ct. takų.

W. F. SEVERA, CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PATOGUMAS

Suteikia daug naudos, sutaupo laiką. Džentel-
moniškumo niekuomet nenustoja tas, kuris tik
vartoja mūsų „Self Filling“ fontanines plunks-
nas nupiginta kaina. Paprasta kaina 95c., \$1.00
ir \$2.25, o dabar 75c., 85c. ir \$2.00.

Ta atpiginta kaina tikėtai bus iki 15 d. sausio,
1920 m. Reikalingi agentai.

FOUNTAIN PEN DEPT. No. 1.

3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

European American Bureau A. PETRATIS & CO. Managers

3249 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ ir visas svieto dalis. Par-
doda LAIVAKORTES ir parupina pasportus į tas šalis į kurias
jau galima važiuoti.
Perka Liberty Bonds po dienos kurso kainą. Padaro viso-
kiaus NOTARIALISKUS raštus. Suteikia patarimus žodžiu ar
raštu DYKAI.
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 6 po pietų. Utarninke, Ket-
verge ir Subatoj nuo 9 ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis nuo 9
ryto iki 3 po pietų. Telefonas Boulevard 611.
A. Petraitis, S. L. Fabijonas.

Puikus Laikrodėlis

Šitas laikrodėlis eina 8 dienas vienu
užsikimu. Turi penkis rodykles, ku-
rios rodo: 1. mėnesio dienas; 2. savai-
tės dienas; 3. valandas; 4. minutes; 5.
sekundas. Padirbtai labai tvirtai ir turi
16 akmenų. Gvarantuotas 25 metams.
Reguliarė kaina yra \$19.00, bet mes par-
duosime jį trumpa laiką, su puikiu pa-
aukuotu lenclugėliu tik už \$12.95.
Nesioik šitą laikrodėlį per penkias
dienas ir jeigu jūs esate ne užganđin-
ti, grąžinkit jį mums ir mes sugrąžin-
sime jums pinigus. Tik pamastyk koki
parankumą jūs turėsite su šituo laikro-
dėliu. Nesiskit visų pinigų, siųsk \$1.00
su užsakyimu, o likusius jūs užmokėsi-
te kada laikrauešis atnės laikrodėlį ju-
sų namuosna. Daryk šiandien, tuojaus.
Agentų reikalaujama.

NATIONAL COMMERCIAL CO.
107 E. 4th St., New York, N. Y.

PRADĖK TAUPINIMĄ SU

Geriausia Banka

ANT NORTH WEST SIDE

Mokamas procentas 4 kartus į metus ir padaro čionais tavo taupinimą auganti didesniu

Pasiteirauk mūsų atėvių departamente, kaip siūsti pinigus į Lietuvą. Mes turime padarę geriausias konekcijas.

Pinigai skolinami ant Real Estate
Apdrauda (insurance) visose šakose.
Keš už Laisvės Bonds.

Žemlapiai Naujos Europos
jau yra gatavi mūsų atėvių permainos departamente (Foreign exchange Dept.), duodas, kaipo komplementas kostumeriams. Ateik pasiimti savo.

KRAUSE STATE BANK
1341 MILWAUKEE AVE - NEAR PAULINA.

Po priežiūra valstijinės valdžios
Resorsai daugiau kaip \$3,000,000.00

Ukininkų Balsas.

UKININKAS.

Kiekvienas žmogus, be skirtumo gyvenimo vietos ir kulties, turi pasirinkti tinkamą užsiėmimą, kad tapus naudingų sau ir visuomenei. Vienas iš mūsų gali būti gydytoju, antras advokatu, trečias politikų, ketvirtas paprastu darbininku ir tt. Nėra skirtumo kuo kas butume, mes turime būti savo profesijos arba užsiėmimo žinovais, jei norime būti teisingi ir turėti gero pasisekimo gyvenime. Pasirinkti užsiėmimą tai asmeninis kiekvieno žmogaus dalykas. Ukininkas neturi teisės pastoti kelią savo suni, kuris nori apieisti ukį, kad tapus gydytoju; lygiai gydytojas negali užginti savo suni tapti ukininku. Pasirenkant užsiėmimą visi prietariai turi būti padėti į šalį.

Žmogus, rinkdamas sau užsiėmimą, visų pirma turi perkratyti savo asmenis ypatybes ir palinkimus; turi permatyti, ar jis protiškaiki ir fiziškai yra tam atsakomas ir kokius pasirinkimų jis mano tvirti toje darbo šakoje. Pavyzdžiui, yra žmonių, kurie išsyrinkę užsiėmimą, turi gero pasisekimo mieste, bet gali būti visai netinkami ant ukio, kadangi ukis reikalauja tvirtu būdu, pastovaus ir sumanaingų žmonių. Aš manau neapsiriksiu pasakęs, kad nė jokią darbo šaką nėra taip paini, kaip ukininkavimas. Geras ukininkas yra kartu biznieriuis, mechanikas, gamtininkas ir paprastas darbininkas.

Ukininkas kaipo mechanikas.

— Laikę paskutiniųjų kelių dešimtmečių žemės dirbimo mašinų skaičius ir įvairumas žymiai pasidauogino. Kaikuriuos tų mašinų yra labai painios ir reikalauja didelio sumanumo ir gabumo jų operavimui. Ypač javų piauamosios ir risamosios mėslių kratomos, bulvių kasamos, gazolino inžiniai ir kitos ukio mašinos yra labai brangios ir butinai reikalauja mechaniško sumanumo, kad tinkamai jomis pasinaudojus. Čia ukininkas turi būti geras mechanikas. Mažas neatsargumas arba nepatyrimas gali netikėtai atnešti didelių nuostolių. Tiesia, jei ukininkas nemoka pats mašinas gerai operuoti, jis gali pasisaudyti žmogų, kuris moka. Gerai jei tokį žmogų galima gauti nuo kaimyno ukininko, tada galima žinoti apie jo patyrimą su mašinomis. Bet jeigu pasitaiko nežinomas žmogus, ukininkas atsiduria labai kebliaime padėjime: jis turi darbininkui parodyti kaip reikia tą ir tą mašiną operuoti ir prižiūrėti, kad jis atsargiai elgtųsi. Didžiama samdomų darbininkų nėra pasitikėtini ir neatsargūs. Tokie darbininkai dažnai atneša nemažai nuostolių ukininkams. Geftau, jei pats esi darbo žinovas, tuomet ir kitą gali pamokinti.

Linksmu Nauju Metu

Visiems Lietuviams Turintėms Automobilius

Southern Tire Company Inc.

2038-40 W. 35th St., 3475-77 Archer Av.

McKinley 149 McKinley 373

Taupyk Laiką ir Pinigus

Ar jūs pamisljote nors kada kiek pinigų ir laiko jūs galite sutaupyti skusdamas pats namie.

Vidutiniškai jūs praleidžiat ant skutimo apie \$20.00 į metus, arba \$100.00 į penkis metus. Mes patariame jums nusipirkti šitą britvą, kur mes išaiškinam žemėnu. Jūs matote britvą ant šito paveikslu, ji yra padaryta iš labai gero plieno, ją vartoja daugiausia barberiai visoje šalyje. Reguliariška kaina šitos britvos tik \$8.00 su gvarantija per 10 metų, ir priėdų mes duosime jums 5 labai vartojančius daiktus dykai: pusią, mašnukę plaukams kirpti, žirkles, šukas ir skutimo brušelę.

Tik pamąstyk, tie visi šeši dalykai tik už \$8.00. Mes gvarantuojame, kad jūs busite užganėdfti visapsusiškai arba mes grąžinsime jums pinigus. Siųskite tik vieną dolerį su jūsų užsakymu, o likusius užmokėsite kada jūs priimsite tavorą. Neatidėliok, bet tuojaus, išsikirk šitą apgarsinimą, prisiek vieną dolerį prie jo ir siųsk pas.

NATIONAL COMMERCIAL CO., 107 E. 4th St., New York City

Ukininkas kaipo biznieriuis.

— Seniau ukininkas užaugindavo savo ukį beveik visus reikmenis savo šeimynos aprūpinimui. Pirkti visai mažai ką te-reikėdavo. Didžiatsios metinės išlaidos pasiekdavo vos kelis dolerius. Pasektingas ukininkavimas priklausė nuo ukininko sumanumo ir darbštumo pagaminti pakankamai maisto pragyvenimui. Apie pirmą ir parlavimą ukio produktų tada niekas nei negalvojo. Didelės pinigų sumos buvo nežinomas dalykas. Įvykusios industrijos permainos neaplenkė nė ukio. Išraelimas žemės dirbimo mašinų sutvėrė naujas ukininkavimo sąlygas. Kai-kurie rankų darbai liko pakeisti mašinomis ir darbo našumas žymiai padidėjo. Senaisi ukininkavimo budas liko pakeistas naujovinių. Perviršys pagamintų ukio produktų buvo oarduodamas ir už pinigus perkami reikalingi naujoviniai ukini daiktai. Tada tiktaiti tas ukininkas emė skaityties geru, kuris turėjo geresnių darbo įrankių ir gamino daugiau produktų parduavimui. Prie tokių gyvenimo sąlygų pirkimas ir pardavimas pas ukininkus virto neišvengiamu dalyku. Pinigai tapo svarbiausias veiksnys naujoviniams ukiumi tobulinti ir tvarkyti. Taigi naujovinis ukis liko pastatytas ant naujo, biznisko pamato. Ukininkas tapo biznieriuis. Jis atliekamus daiktus parduoda ir jų vieton perka reikalingų ukio mašinų, stengiasi įsigyti geresnės veislės gyvulių. Tokios ukio permainos reikalauja kad ukininkas būtų susipažinęs su plačiu biznio pasauliu, jei jis nori turėti iš savo darbo gerų vaisių. Jis turi mokėti kaip pirkti ir parduoti.

Ukininkas kaipo gamtininkas.

— Nereikia manyti ukininką esant vien paprastu darbininku. Jis žinoma, yra darbininkas, bet jis dirbdamas nagrinėja gamtą: jis akylai tēmija, kaip kokie augmenys kokioj dirvoj auga ir kokie faktoriai pagreitina arba sumažina javų augimą. Oras, laikas, drėgnumas ir temperatūra — tai keturi svarbiausi dalykai, kuriuos ukininkas daugiausia studijuoja. Lietuviai ukininkai turi įprotį spręsti kokius javus kokiam vėjui pučiant ir kokioj mėhesio dalyj sėti. Jie net ir žiemą, remdamiesi įvairiomis oro permainomis spēliodavo, kokie bus ateinantys metai ir kokius javus reikėt anksčiau arba vėliau sėti. Lietuvoj kiekvienas ukininkas turėdavo kalendorių, kuriame budavo paduotos įvairios oro atmainos. Daugelis įvairių spēliojimų ir visokios rūšies kalendoriai atnešdavo ukininkui daugiau bloga, negu gera. Ir gudriausis ukininkas padarydavo ytin stambių klaidų.

Ukininkas kaipo mechanikas.

— Nereikia manyti ukininką esant vien paprastu darbininku. Jis žinoma, yra darbininkas, bet jis dirbdamas nagrinėja gamtą: jis akylai tēmija, kaip kokie augmenys kokioj dirvoj auga ir kokie faktoriai pagreitina arba sumažina javų augimą. Oras, laikas, drėgnumas ir temperatūra — tai keturi svarbiausi dalykai, kuriuos ukininkas daugiausia studijuoja. Lietuviai ukininkai turi įprotį spręsti kokius javus kokiam vėjui pučiant ir kokioj mėhesio dalyj sėti. Jie net ir žiemą, remdamiesi įvairiomis oro permainomis spēliodavo, kokie bus ateinantys metai ir kokius javus reikėt anksčiau arba vėliau sėti. Lietuvoj kiekvienas ukininkas turėdavo kalendorių, kuriame budavo paduotos įvairios oro atmainos. Daugelis įvairių spēliojimų ir visokios rūšies kalendoriai atnešdavo ukininkui daugiau bloga, negu gera. Ir gudriausis ukininkas padarydavo ytin stambių klaidų.

Mokykla kirpimo ir siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausios mados iš petrinų ir desalinų kirpti ir siuti vyriškus aprėdatus. Turime geras elektrines siuvasmas mašinas, kur galima greičiau išmokti geriausi ir lengviausį amatą pasaulyje, nes dabar siuvėjai lošia didelę rolę pasaulyje.

Taigi LIETUVIAI nepraleikite tos geriausios progos, eikite į tą mokyklą, nes mes mokiname dienomis ir vakarais; mūsų mokykloje mokinsit vyrai ir moters. Visas informacijas suteiksime laiškais arba ypatisškai. Valandos nuo 8 ryto iki 9 valandai vakare.

WHITE EAGLE GARMENTS PRACTICAL DESIGNING SCHOOL
3103 So. Halsted St., Chicago.

Šiais laikais ukininkui atėjo į pagalbą mokslas. Ukis pradėdama steigti ant naujų moksliskų pamatų. Šioj šalyj kiekvieno valstijoj randasi žemdirbystės tyrinėjimo stotjs, kuriose dirba įvairių ukio šakų specialistai ir savo darbo rezultatus suteikia ukininkams. Jungtinių valstijų agrikulturos departamentas įšleidžia kas metai milijonus biuletinų, pagamintų įvairios rūšies ukio specialistų. Tuos biuletinus kiekvienas ukininkas gali gauti dovanai artimiausioj savo valstijos Tyrinėjimo Stotjy arba agrikulturos departamente Washingtone. Ačiu tam, ukininkai kasmet įsigija vis daugiau ir daugiau naudingų žinių apie ukininkavimą. Taigi mažu pamažu agrikultura pradeda užimti svarbiausią vietą pasaulio industrijoj.

Ukininkas kaipo darbininkas. — Vieną genkartę atgal ukininkas buvo paprastu darbininku. Jo ukio mašinerija susidėjo iš paprasto vėzimo, žagrės, akėčių, kultivatoriaus, rankinio grėblio, rankinio kapsto, arbos, dalgio, spragilo, kirvio, kauptuvo, šakės ir kitų įrankių. Visi šie įrankiai reikalavo tvirtų muskulių. Ukininkas, padirbęs per dieną, noriai eidavo vakare ant pasilsio. Jam nerupėjo skaityti nė jokių knygų nei laikraščių apie ukininkavimą. Fiziškas gabumas ir tvirtumas buvo svarbiausi ukininkui dalykai. Jei ukininkas buvo protingas žmogus ir turėjo kelis šeimynos na-

rius, kurie galėjo tinkamai atlikti ukio darbus, tada jis skaitėsi dideliu ponu.

Daug žmonių, kurie mažai tėra susipažinę su ukininkavimu, mano, kad išradimas žemdirbystės mašinų visai panaikines rankų darbą ant ukio. Toks manymas žinoma, labai klaidingas. Daug lengviau išmokti vartoti paprastą ukio įrankį negu kokią automatinę mašiną. Bet mašina pati nedirba. Reikia žmogaus, kuris mokėtų netik ją operuoti, bet ir tinkamai prižiūrėti ir užlaikyti. Bet, ukij randasi darbu, kurių su mašina ir negalima atlikti. Taigi ukininkas turi būti patyręs darbininkas.

Norint tinkamai vesti ir tvarkyti ukį reikia turėti gerų darbininkų. Darbininkus tenka samdyti ypač sėjos ir piutės laiku. Ant ukio darbo našumas daugiausiai priklauso nuo sąlygų, prie kurių darbininkai dirba. Tos sąlygos yra: geras matstas ir sąžiningas apsiėjimas ukininko su darbininkais. Geri darbininkai turi būti gerai apmokami. Ukininkas privalo apsieiti su samdytais darbininkais lygiai kaip su tikrais savo šeimynos nariais. Prie tokių sąlygų darbininkai esti labiau patenkinti ir noriai dirba. Darbininkai gi iš savo pusės turi žinoti, kad ant ukio darbo sąlygos yra kitokios, negu mieste. Fabrikuose mes turime maž daug apribotą laiką ir darbo padalinimą. Kiekviena darbininkų grupė atlieka tam tikros rūšies darbą. Ukij to nėra ir negali būti. Čia dažnai reikia atsikelti anksčiau ir atsiguilti vėliau; bet užtai kartais pasitaiko ištisos valandos, arba ir dienos jog nėra kas veikti, ypač žiemą. Iš antros gi pusės ant ukio darbas yra daug laisvesnis, malonesnis ir sveikesnis, negu mieste.

— A. Dvylis.

Sveikam Kune Stipri Dvasia

Kam be reikalo kentėti? Mano specialis gydymo budas išgydė jau daug žmonių nuo kaspininės kirmėlės, kurie buvo nebetekę vilties pasveikti.

Tukstančiai žmonių nežino, kad jie turi viduriuose kirmėlę, jr gydosi visai nuo kitokios ligos; deltoji ir neišsigydo.

Kirmėlės ženklai

Žmonės sergantys taja biauaria liga paprastai skundžiasi dideliu pilvo skaudėjimu; jiems rodotas, tartum kas į gerklę kija, vėnt verčia, valgyti neturi noro, galva skauda, viduriai sukietėję, ausyse užia, skauda po krutine.

Kas tokių simptomų turi, tegul ateina pas mane: išgydysiu visai trumpu laiku.

Gv lau teipjau ir kitokias ligas kaip vyrų taip ir moterų. Patarimai dykai.

DR. DICKSON
1645 West 47th Street.
Farp Marshfield ir Paulina gat. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Kai kam tokis mano išvadėjimas gali pasirodyti klaidingiu. Tulas gali ginčyties, kad ukininkai nesą nė jokie biznieriiai, kad jų didžiama neša daugiaus vargo ir skurdo negu paprastai miesto darbininkai. Kai kuriuose atsitikimuose tas gal būtų ir tiesia, bet nevisuomet. Ukininkai daugiausia nukenčia del nemokėjimo vesti ir tvarkyti ukius, ne kaip del blogo javų užderėjimo. Dyko arklio šėrimas kutėj atneša daugiaus nuostolių negu blogas arklio pirkimas. Žodžiui, ukininkai daugiaus nukenčia del nemokėjimo sutvarkyti ukio ir jo darbų. Sumaningas ukininkas visuomet turi

DAKTARAS NAMUOSE.

Tik ką išėjo iš spaudos nauja knyza: Daktaras Namuose. Knygutėje aprašoma visokios vaistiskos žolės, šaknis, žiedai, lapai ir tt., nuo kokių ligų yra vaistai ir kaip vartojama. Su lotyniskais užvardėjimais, taip, kad kiekvienas gali juos gauti bile aptikioje. Beto yra daugybė gerų pamokinimų, slaptųjų ir receptų. Tokia knygutė yra reikalinga kiekvienam. Kaina \$1.00.

M. ZUKAITIS,
151 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Perku

Visokius muzikaliskus instrumentus, senus ir naujus pianus, vargonus, gramafonus, skėpikas, konstantinkas, armonikas, triubas ir cimbulius, kurie panešami, meldžiū atnešti, o kurie nepanešami praneškite per laiška man.

ADELA LUKAM
1907 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS CASH

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parašyta ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte. Atneškite arba atsiųskite į Atbara kasdien nuo 9-6 Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis 9-9

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

Ukininkas kaipo mechanikas. — Laikę paskutiniųjų kelių dešimtmečių žemės dirbimo mašinų skaičius ir įvairumas žymiai pasidauogino. Kaikuriuos tų mašinų yra labai painios ir reikalauja didelio sumanumo ir gabumo jų operavimui. Ypač javų piauamosios ir risamosios mėslių kratomos, bulvių kasamos, gazolino inžiniai ir kitos ukio mašinos yra labai brangios ir butinai reikalauja mechaniško sumanumo, kad tinkamai jomis pasinaudojus. Čia ukininkas turi būti geras mechanikas. Mažas neatsargumas arba nepatyrimas gali netikėtai atnešti didelių nuostolių. Tiesia, jei ukininkas nemoka pats mašinas gerai operuoti, jis gali pasisaudyti žmogų, kuris moka. Gerai jei tokį žmogų galima gauti nuo kaimyno ukininko, tada galima žinoti apie jo patyrimą su mašinomis. Bet jeigu pasitaiko nežinomas žmogus, ukininkas atsiduria labai kebliaime padėjime: jis turi darbininkui parodyti kaip reikia tą ir tą mašiną operuoti ir prižiūrėti, kad jis atsargiai elgtųsi. Didžiama samdomų darbininkų nėra pasitikėtini ir neatsargūs. Tokie darbininkai dažnai atneša nemažai nuostolių ukininkams. Geftau, jei pats esi darbo žinovas, tuomet ir kitą gali pamokinti.

Ukininkas kaipo gamtininkas. — Nereikia manyti ukininką esant vien paprastu darbininku. Jis žinoma, yra darbininkas, bet jis dirbdamas nagrinėja gamtą: jis akylai tēmija, kaip kokie augmenys kokioj dirvoj auga ir kokie faktoriai pagreitina arba sumažina javų augimą. Oras, laikas, drėgnumas ir temperatūra — tai keturi svarbiausi dalykai, kuriuos ukininkas daugiausia studijuoja. Lietuviai ukininkai turi įprotį spręsti kokius javus kokiam vėjui pučiant ir kokioj mėhesio dalyj sėti. Jie net ir žiemą, remdamiesi įvairiomis oro permainomis spēliodavo, kokie bus ateinantys metai ir kokius javus reikėt anksčiau arba vėliau sėti. Lietuvoj kiekvienas ukininkas turėdavo kalendorių, kuriame budavo paduotos įvairios oro atmainos. Daugelis įvairių spēliojimų ir visokios rūšies kalendoriai atnešdavo ukininkui daugiau bloga, negu gera. Ir gudriausis ukininkas padarydavo ytin stambių klaidų.

Ukininkas kaipo biznieriuis. — Seniau ukininkas užaugindavo savo ukį beveik visus reikmenis savo šeimynos aprūpinimui. Pirkti visai mažai ką te-reikėdavo. Didžiatsios metinės išlaidos pasiekdavo vos kelis dolerius. Pasektingas ukininkavimas priklausė nuo ukininko sumanumo ir darbštumo pagaminti pakankamai maisto pragyvenimui. Apie pirmą ir parlavimą ukio produktų tada niekas nei negalvojo. Didelės pinigų sumos buvo nežinomas dalykas. Įvykusios industrijos permainos neaplenkė nė ukio. Išraelimas žemės dirbimo mašinų sutvėrė naujas ukininkavimo sąlygas. Kai-kurie rankų darbai liko pakeisti mašinomis ir darbo našumas žymiai padidėjo. Senaisi ukininkavimo budas liko pakeistas naujovinių. Perviršys pagamintų ukio produktų buvo oarduodamas ir už pinigus perkami reikalingi naujoviniai ukini daiktai. Tada tiktaiti tas ukininkas emė skaityties geru, kuris turėjo geresnių darbo įrankių ir gamino daugiau produktų parduavimui. Prie tokių gyvenimo sąlygų pirkimas ir pardavimas pas ukininkus virto neišvengiamu dalyku. Pinigai tapo svarbiausias veiksnys naujoviniams ukiumi tobulinti ir tvarkyti. Taigi naujovinis ukis liko pastatytas ant naujo, biznisko pamato. Ukininkas tapo biznieriuis. Jis atliekamus daiktus parduoda ir jų vieton perka reikalingų ukio mašinų, stengiasi įsigyti geresnės veislės gyvulių. Tokios ukio permainos reikalauja kad ukininkas būtų susipažinęs su plačiu biznio pasauliu, jei jis nori turėti iš savo darbo gerų vaisių. Jis turi mokėti kaip pirkti ir parduoti.

PAIN-EXPELLERIU

Ištrink gerklę ir krutinę su

ir pridengk krutinę vilnonę materiaja. Neapsileisk taip, kad tavo pagautas šaltis išsivystytu į pleurise, pneumonija, influenza ir į kitokias pavojingas ligas. Nusipirk šiandien sau parankiausi oje aptikioje Pain-Expellerio. 35c. ir 65c. butelis.

Tikrieji turi musu vaizbaženklį

IKARA

Neprimk kitokių pamainymu arba pamėgdžiojimui.

F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway - New York

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902.
3514-16 W. 12th St.
Artj St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Jau Atspausdinta Ir Galima Gaut

Paskendusis Varpas

Penkių Aktų Pasakos Drama
(Gerhardo Hauptmano. Vertė A. Lalis).

Yra tai puikiausias literaturos veikalas — pasaka-drama — kokio ligšiol dar lietuvių kalba neturėjome. Kiekvienas, kas tą veikalą skaitys, ekaitys ne syki, bet dešimt ir dvidešimt sykių, ir vis negalės atsigerēt jo puikumui.

TEATRU MYLETOJAI, LOŠĖJAI!

Pasiskubinkite tą veikalą kuogreičiausia įsigyti ir pastatyti scenoje! Nepraleiskite progos. Kaina 50 centų. Adresuokite:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

TEISIŲ Vadovas ir Patarėjas

Sutaisė L. De Marasse
Vertė V. A. Juristas.

Naudinga knygelė ypatingai norintiems susipažinti su įvairiomis legaliskomis teisėmis. 141 pusl.

KAINA 50 CENTŲ.
Su prisistimimu
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuvių Rateliuose

WEST SIDE

Busias gražus vakaras.

Ryto, sūsausio 1, Meldadžio svetainėj Daktaro Vinco Kudirkos Draugija rengia savo metinį vakarą. Gerai žinomojo chieagiečiams veikėjo p. J. Zolpio trupa vaidins jo paties parašytą naują keturių veiksmų gražių dramą "Gražus Razbaininkas." Lošime dalyvauja ir pats autorius. Chicagiečiai tegul nepraleidžia tos progos. P-no Zolpio veikalai visuomet geri, įdomūs. O šis busias vienas įdomiausių.

Po lošimo bus balius.

Teatro Mylėtojas.

A A
POVILAS MANŽORIUS
Mirė 29 d. Gruodžio, 56 m. amžiaus. Amerikoje gyveno 28 metus. Buvo našlys. Paliko vieną dukterį Aleksandrą Manžorietę-Montrim. Iš Lietuvos paėjo, Kauno rėd., Telšių pav., Lukės uorapilios. Laidotuvės bus 2 d. Sausio, 1920, iš namų 2538 Emerald Ave. Malonės giminės ir pažįstami atsilankyti į pagrabą.

Del LSS. 22 kp. Kaledų vakaro. Naujienų nr. 304 d. Northsidietis, rašydamas apie LSS. 22-rės kuopos Kaledų vakarą, bando pašiepti LKS. 22 kp. Bet savo prašymu d. Northsidietis prasilenkia su tiesa. Pav., jis rašo buk komunistai dalinę tikietus už dyką. Bet tikrenybėj tai nė vienas tikietas su kuopos žinia dykai nebuvo duotas.

Toliaus sakoma buk komunistai sabotažininkai siuntę prie Meldadžio svetainės paslus žiūrėti ką socialistai veikia ir tt. Cionai irgi d. Northsidietis prasilenkia su tiesa, nes komunistų kuopos nariai buvo paskirti įvairius darbus atlikti. Kiti gi įvairiose komisijose turėjo darbo. O apie stankiojimą prie Meldadžio svetainės durų nė vienas nerupėjo. Kai del koncer to silpnumo (ar šaunumo) tai publikos dalykas, o publika buvo užganėdinta. O deltu "idejų" ir "dirty business" palieku Northsidiečiui spręsti. Komunistams tai nepriklauso.

Draugai, nors mes ir esame skirtingų pažiūrų (įsitikinimų) žmonės, bet aprašydami vien kitų žingsnius neteisingai jokiai idejai garbės nedarome.

— C. Mitchel.

Northsidiečio žodis.

Nesuprantu, kodėl C. Mitchel'is pasiėmė lošti anos "nekalto mergelės" rolę? Jam ji visai netinka. Ir tai del papras-

čiausio priezasties: kad jis pats išduoda tą savo "nekaltybę." Juk svarbiausia, del ko tai "pašiepiau" (jeigu jam taip patinka) mūsų "komunistus" buvo tai, kad jie sužiniai stengėsi pakenkti LSS. 22-ros kuopos vakarui. O tas C. Mitchel'is dabar sako, kad "komunistams tai nepriklauso!" Na pasakykite, gerbiamieji, tai kamgi tautai "priklauso?" Juk aną vakarą rengė "komunistai", pabėgusieji iš LSS. 22-ros kuopos ir gerai žinodami, kad tą pačią dieną bus socialistų vakaras (svetainė buvo paimta dar 1918 metais, taigi kada tie "komunistai" tebebuvo LSS. 22 kp. nariais). Tai kas čia, kad ne dirty business?

Tą dirty business atliko "komunistai." Ir, tariant paties C. Mitchel'io žodžiais, tai jų idejai garbės pedaro. O po to visai nebesvarbu ar jie tuos tikietus dalino su ar be kuopos žinios. Faktas tečiaus yra toks. Į LSS. 22-ros kuopos vakarą atėjo kelias žmonių, kurie patįs pasisakė, kad tas "dovanas" (tikietus) jiems suteikė "komunistai"—veltui. O kadangi tai buvo žmonės, kur nepriklauso nė "komunistams" nė socialistams, tai jiems netikėti nėra pamato, tuo labiau, kad jie daga tas gautas "dovanas" parodė. Kas dabar "prasilenkia" su ta tiesa: Mitchel'is ar tie, kur gavo "komunistiškų dovanų"?

O kai del tų "komunistiškų pasų", tai C. Mitchel'io "aiškinimas" daugiau negu naivus. Sulig jo išėina, kad "komunistai" tebuvo tik tie, kur "buvo paskirti įvairius darbus atlikti." Na, o kaip buvo su tais "komunistiškais" ragaisiais (to kia pavardė) ir kitais, kurie po keliatų kartų prisistatė prie svetainės durų ir kyštelėję galvą kurdavo atgal pas tuos, kur "buvo paskirti įvairius darbus atlikti"? Ar jie jau ne komunistai?

Gana. Skaitytojai dabar mato, kad ne aš "apsilenkia" su tiesa, o pats C. Mitchel'is, kuris užsimanė sulošti jam nedermą rolę.

— Northsidietis.

"Bedarbė."

Nevienas lietuviškas teatras buvo Chicagoje, ne vieną lošimą matėme. Buvo geriau ir minkiau perstatytų, geresniu ir silpnesniu veikalų. Buvo pagirtinai atliktų lošimų, buvo kartais ir su trukimais. Bet 28 gruodžio, Vyrų choro surengto vakaro suloštas veikalas "Bedarbė" kritikai vietos neduoda. Veikalas įspudingas. Lošėjai irgi parodė savo spēkos ir gabumus, artistiskai sulošdami, atsižymėjo; ne vienas ne žodžio negalima užmesti. Publikos užsilaikymą kritikuo-li—neapsimoka.

— Žemaitė.

NORTH SIDE

Prašalino "komunistus."

Gruodžio 20 d. Litosybės svetainėj įvyko LDLD. 86-tos kuopos susirinkimas. Be kita susirinkimas nutarė, kad su tais nariais, kurie priešinosi organizuotam į Socialistų Partiją lietuvių darbininkų judėjimui, pasielti taip, kaip rodo draugijos konstitucija. Tokiais yra "komunistai." Tai gi kaip vienu balsu nutarta pašalinti juos iš LDLD. Tuo būdu 86-toji kuopa galutinai atsiskratė tų gaivalų, kur stengėsi suardyti vienintelę lietuvių darbininkų kultūros organizaciją. Ir gerai.

Beto priimta rezoliucija [bus išspausdinta kitoj vietoj.—Red.], protestuojant prieš prağaštingą centro viršininkų (išskiriant d. K. Liutkų) elgimasi ir pareiškiant, kad su jais kuopa nebesiskaito nė kaipo LDLD. Viršininkais nė paprastais jos nariais.

Remiantis tuo kuopa ignoravo ir p. Steponavičiaus pareiškimą del kuopos suspendavimo. Jo pareiškimą nutarta padėti—gurban.

Beto išrinkta specialė komisija, kuri turės susižinoti su kitomis LDLD. kuopomis Chicagoje ir jos apylinkėj, kad greičiau pastumėjus reorganizavimosi darbą.

— Narys.

CICERO

Susirinkimas.

Lietuvių Paš. Kliubas laikė priešmetinį susirinkimą [kada? —Red.] paprastoj svetainėj. Nutarimų pažymėtini šie: Išrinkta kliubo korespondentas, kuris turės pranešti spaudai apie jo tarimus bei veikimą. Išrinkta trys delegatai į dieną vaikų globą; vienas delegatas į Chicago Lietuvos Tarybą. Del pastarojo klausimo buta ytin gyvų diskusijų. Be to svarstyta apie prisidėjimą prie L. Ben drovės, kuri rupinasi statymu lietuvių svetainės. Nutarta prisidėti su vienu šėru ir išrinktas vienas delegatas.

Pagalios prisiminta apie Lietuvos reikalus, kitaip R. Kryžių. Ant vietos nutarta paaukoti iš draugijos izlo penkis dolerius. Beto draugai suaukojo: J. Mironas, S. A. Stankevičia, Aglinskas, D. J. Diržius ir J. Čekanauskas—po 50c. Viso kartu pasidaro \$7.50. Piniagai perduoti vietos LGD. 6 skyriui.

Beje, rinkta valdyba 1920 metais. Sekamas metinis draugijos susirinkimas bus sausio 9 d. toj pačioj svetainėj—1447 S. 49 Ave. kaip 7:30 v. v. Visi privalo atsilankyti.

— Korespondentas.

KESINASI ISARDYT SKERDYKLŲ DARBININKŲ UNIJĄ.

Sako, "radikalai" grumoją milicininkams.

Valdininkai turėsią naujos pramogėlės. Jie turį svarbių kaltinimų prieš skerdyklų darbininkų uniją. Girdi, "radikalai" tos unijos elėmentas." vadovaujamas John Kukulskiū grumojas valstijos milicininkams, kurie verbuojami tarp skerdyklų darbininkų ir ten jau stengiasi išlaikyti tvarką ir ramumą. Valdininkai sako, kad del tokio tų radikalų elgimosi esą traukdoma milicininkų verbavimo darbas ir todėl kaltininkai busią patraukti tieson.

Skerdyklų darbininkų unijos viršininkai tečiau sako ką kita. Jie sako, kad valdininkai savo žygi norį atlikt tik tuo tikslu, idant išardžius skerdyklų darbininkų uniją. Unijistai esą niekuomet negrumoję milicininkams. Visa, ką jie darę ir tebedaro, tai kalbina juos priklausti unijai, kadangi jie dar tebedirba skerdyklose. Kartu unijos viršininkai pareiškė, jogei jie valdininkų pasistatymo visai nepaisę: jie nesijaučią atlikt blogą darbą, del kurio juos galėtų areštuoti ir bausti.

Didina mokesčius.

Miesto taryba kaip vienu balsu nutarė padidinti mokesčius už t. v. laisnius. Tai daroma tuo tikslu, kad padidinus miesto įplaukus, kuriuos sumazėjusios daugiau kaip septyniais milijonais dolerių metams—del uždarymo salinų, kitaip uždardymo pardavinėti svaigina muosius gėrimus. Didžiausią tų padidintų mokesčių našta pulsianti ant krutomųjų pavėkslų teatrėlių.

Išvijo detektiva—pats apalpo.

Congress viešbutij vakar naktį sulošta sekama "tragedija." Vienas to paties viešbučio detektivas įsilažė tulo svečio, John Fetty, iš Californijos, kam barin ir rado jį... su moteria. Fetty išitraukė revolverį ir neprašytam svečiui užkomandavo "lauk." Detektivas irgi išsitraukė revolverį, bet apsisvarstęs, kad duelis gali but nešekmingas, išėjo. Tuo tarpu Fetty'o draugė, susidorojusi, ištruko. Kada detektivas sugrį-

KAPITALAS \$200,000 PERVIRŠIS \$25,000

Siuskit Pinigus Lietuvon
Savo gentims ir
Padarykit Linksmaš Šventes
Suteikdami jiems savo pinigiską paramą.
Musų bankas turi specialį pinigų siuntimo skyrių, per kurį galite išsiųsti pinigus Lietuvon labai pricinamą kainą. Lietuviai pas lietuvius!

Banko Turtas Virš \$1,800,000.00
Parankus — Stiprus — Saugus Bankas

JOSEPH J. ELIAS, PREZ.
WM. M. ANTONISEN, VICE-PREZ.
JOHN I. BAGZIUNAS
VICE-PREZ. IR KASIERIUS.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
VALANDOS. — Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Utar-ninko ir Šubatos vakarais nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

žo, vedinas policistu, kambary buvo vienas Fetty. Pastarasis pasiaiškines, kad čia "nieko tokia nebuvo" ir kad jo revolvėris yra tuščias—apalpo. Jisai dabar sulaikytas ir sunkiai serggs. Savo bendrės vardo Fetty vis delto neišduoda.

Areštuoja du valdininkusukčiū.

Atatinkamos įstaigos nularusios areštuoti dar du valdininkus iš federalio mokesnių departamento. Tai delto, kad jie darę mokslo su kuriais nekuriais salinuininkais ir slapta pardavinėję svaiginamuosius gėrimus.

Tur but broptis.

Federaliame budinke valdininkai vakar areštavo tulą Guantina Viola, italą. Atėjęs į budinką Viola pradėjęs ten maršuoti dideliu šautuvu nešimam. Paklaustas, kodėl nešiojasi šautuvą Viola atsakę: "todėl, kad kas nors jį man nepavogtų".

Atiduotas į nesveikapročių ligoninę ištyrimui.

Išsiuntė pačią pasivaigšioti—pats nusižudė.

John M. Arens, 748 Center gatvėj, vakar naktį paprašė, kad jo moteris išėitų pasivaigšioti. Kada moteris sugrįžo Arens buvo nebegyvas. Atsukę gaso pervadas ir nusitroskines. Saužudybės priezastis—liga.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 2201 W. 22nd St.
Kamp. Leavitt St.
Phone Canal 6222
VALANDOS: 1 iki 5 P.M.
nuo 7 iki 9 P.M.
GYVENIMO VIETA:
3114 W. 42nd St.
Phone McKinley 4988
VALANDOS iki pietų

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51 St. kamp. Marshfield av
Valandos: Iki 9 ryto; nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8 vakare.
Tel. Prospect 1157

Telefonas Pullman 856.
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvias Dentistas
10657 Michigan Ave., Roseland.
Valandos: 9 iki 9 vakare.

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriskų, Vaikų ir visų chroniskų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Driver 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 diena.

Biznieriai, apsirupinkite.
Taksos nuo uždarbio reikia mokėti tuojaus po Naujų Metų.

Pagal įstatymų kiekvienas biznierių ir kiekvienas žmogus, kurs uždirba daugiau kaip \$1000 į metus, jei pavieniu, ir daugiau kaip \$2000, jei vedęs, privalo išpildyti taksų blanką ir užsimokėti taksas už 1919 metus. Už išsiskudinėjimą yra paskirta didelė bausmė. Bet iš kitos pusės, jei nežinosi kaip išpildyti blanką, galėsi užmokekti daugiau taksų negu reikia. Išpildant blanką, reikia gerai žinoti taksų įstatymą. Apart to biznieriams reikia suvesti savo knygas už metus, idant parodžius valdžiai, jog atsakymai apie uždarbį yra teisingi.

Todel apsaugokite nuo nesmagumų ir klaidų. Norėdami nepadaryti klaidos, nedarykite nieko patįs, bet eikite pas federališkų taksų žinovą pas Lithuanian American Information Bureau, 3114 So. Halsted St.

Cia gausite butinai reikalingą jums patarnavimą:
1) išaiškinime taksų nuo uždarbio;
2) apsaugojime nuo taksų kurių nereiktų jums mokėti
3) suvedime jūsų biznio knygų už 1919 metus, taip kad atsakytų taksų aprokavimui;
4) išpildyme taksų blankos
Eikite ar rašykite neatidėliodami į

Lithuanian American Information Bureau
3114 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

Phone-Canal 1043
HOERBERS HALL
PUIKI SVETAINĖ
2131 35 Blue Island Avenue.
WM. VORSATZ, Savininkas

Dr. Charles Segal
Persikėlė į savo naują ofisą pn. 4729 So. Ashland Ave. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetj, nuo 2 iki 5 vakare. Specialistas džiovos ir moterų ligų.
Tel. Drexel 2880.

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
Gydomos Specialisto

Teisingai pritaikytas akiniais kuomet jus kenčiate galvos skaudėjimą, kuomet raštas susibėga, i krūvių, kuomet siuvate arba skaitote, kuomet jus esate arba trumparegis arba tolioregis, pasitarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Mano 26 metų patyrimas šiame užsiėmime suteiks jums geriausias pasckmes.

Gydymas visų akių, ausų, nosies ir gerklės ligų. Panedėliais, Seredomis ir Pėtynėiomis nuo 7 iki 9 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 diena.

JOHN SMETANA
AKIU SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Kampus 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėnykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 12 valandų diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIU SPECIALISTAS
Akių Egzaminuotoj Dykal
Gyvenimas yra tuščias, kada pra nyksta regėjimas
Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreiptama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriskų,
Taipgi Chroniskų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų ir nuo 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvias Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 S. Michigan Ave.
Telephone, Pullman 342 ir 3180
Chicago ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Keltvergų vakarais nuo 5:30—7.
Tel., Yards 723

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gera! lietuviškas siunoms per 16 metų kaito patvėre gydytojas, chirurgas ir akueris.
Gydo aktrias ir chroniskas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujusias metodus X-ray ir kitokias elektrines priematus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 8 vakarinė. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 842 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tikiai.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvias
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak. Nedėliomis 9 iki 12 diena.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160
DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

S. D. LACHAWICZ
Lietuvias Graborius
Patarnauju, laidotuvėse kuopigausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 W. 23-Place, Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Lietuviai Tėvai ir Motinos

Ar turite dukterį šešiolkos metų amžiaus, ar senenę, kuri nori pati sau gyvenimą pasidaryti? Ar jus svarstoteis nežinodami, kur gera ir saugi darbo vieta šitame mieste? Jei ji moka musų šalies kalbą, tai mes galime pasakyti jums atvirą jai vietą, kur ji galėtų uždirbti gerą mokesį gražioje apyovose. Ji bus globojama puikiais moterų, kurios pagelbės jai išmokti biznio. Ji dirbs tik aštuonias valandas su pasilsio laikais to laiko bėgiu, kuriais ji gali gėrėtis parupintuose jai pasilsio kambaruose. Čia, jei ji myli muziką, ji galės gėrėtis pianu ir viktrolomis, ji galės šokti ar dainuoti drauge su draugėmis, ar skaityti laikraščius, knygas ir mėnraščius, kurie ten yra po ranka. Ji gali telefonuoti, ir jei ji telefonuos, telefonai ten taipgi nepokami jai. Arba, jei ji pailsusi ir nori prisnusti, tai ji gali rasti ramų kambarį, kur sofos aprūpintos su prigalvais ir užklodėmis. Jei ji pamirštų kaliošais apsimaui, arba ją netyčia užkluptų lietus, tai ten yra išsidžiovinti drabužius ir jai bus paskolinta tai dienai sausi čėverykai ir sausus pančiakos. O užkandžiu laiku ji ras puikiamą užkandžių kambarj gardžius užkandžius pataisyta, kur ji gali valgyti kiek tik ji nori nieko nemokėdama užtai.

Nėra tokios vietos mieste, kur jauna mergina butų geriau prižiurima kaip Chicago Telephone kompanijos ofisuose. Nuo tos dienos, kada ji įėina lavinimo skyriun iki ji pasitraukia sulaukus pensijos. Josios sveikata yra rupestingai prižiurima ir jei ji susirgtų, ji esti po malonia priežiura puikiai išlavintos slaugės, kuri pagelbsti jai visame. Gydytojai, kiti geriausieji visame mieste, visuomet yra pasirengę suteikti jai patarnavimą. Susirgus, jei ji tarnavo kompanijai du metu, ji gauna ligos pašėlpą. Ji turės dvi savaiti atostogų (vakacijos), su užmokesniu, išbuvus prie kompanijos metus. Jai bus mokama kas savaitė gera mokeskis, pradėjus jai besimokinant ir tolydžio pakekiant. Ji gali atsivesti savo drauges su savim ir gali jaustis kaip pas save namuose. Mes jau daug turėjome lietuvių, kurios yra puikiomis telefonistėmis.

Atsilankykite į musų lavinimo skyrių pn. 311 W. Washington St. ir pasizurėkit patįs, kokios pagėdaujamos vietos yra atviros jūsų dukterims. Ofisai yra visuose miesto kraštuose ir jį išbuvusi lavinimosi skyriuj gali gauti vietą arti namų.

Jei norite knygėlės, kur aprašoma apie visą šitą įdomią darbo vietą, tai atėikite, parašykite, ar patelefonuokite, paprašydami knygutės — "Booklet I."

CHICAGO TELEPHONE COMPANY
OPERATORS' TRAINING DEPARTMENT
9th FLOOR
311 W. Washington Street
Telephone No. "OFFICIAL 300."

Vyriskų Drapanų Bargonai

Telsingas apsiėjimas. Garantuotas užgadinėjimas. Vyrų ir vaikų neatsiūkinti, padaryti ant užkymo siūlai ir overkoti vėliausios stalties ir konservatyvų modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Pajieškojimai

ASMENU JIESKOJIMAI

PAJIESKAU pusbrolio Vlado Moekevičiaus, prašau rašyti i Naujienas.

1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

JIESKAU pusbrolio Povilo Vilimo. Jis Amerikoje apie 8 metai girdėjau gyvena apie Bostoną, Mass. Taipgi Elzbieta Gubulakės, kartu atvykusi i Amerika, girdėjau yra Chicagoje.

ONA NARBUTAITE 956 Jamie St., Kenosha, Wis.

PAJIESKAU savo dėdžių ir pusbrolių, Juozo Gustavo, Kazimiero Kregždžio, Juozo Juravičiaus, Kazimiero Rimo. Visi Suvalkų gub., Mariampolės apskr. Garlevo parap. Jurgiškių kaimo. Meldžiu atsiūkinti

ANTANAS KRAGZDYS 3043 W. 38th Pl. Chicago, Ill.

PAJIESKAU draugų Liogino ir Bernarđo Monkevičių Kauno gub., Vilkmergės pav., Kupiškio parap. Oskėnų kaimo. Turiu labai svarbų reikalą, gavau laiškus iš Lietuvos iš mūsų kaimo. Meldžiu atsiūkinti tuojau.

JONAS VANAGAS 2024 So. Peoria St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU sunaus A. Liepio. Jis paeina iš Kauno gub., Telsių pav., Kretingos parap. Kvečionų kaimo. Nežinau jis sveikas ar sergas yra. Mes Chicago apskr. June 7. bet nežinom kur jis esate. Greitai atsiūkinti

ZIGMAS LIEPIS, Box 335 Sebawing, Mich.

PAJIESKAU savo svogerio Stanislovo Vitkaus, pirmiau gyveno Wisconsin ir Michigan miškuose, o dabar gyvena Chicagoje. Jo pussesteris Marijona Bakaitė nori su juo pasimatyti. Taipgi M. Bakaitė jieško savo dėdės Dominiko Jokso; jis gyveno Illinois valstijoje. Malonės atsiūkinti. Taipgi jieško Onos Vitkaitės.

Jonas Jakavičia, 3230 Lowe Ave., Chicago, Ill. Phone Boulevard 5854.

Elzbieta Marčelonikė (po vyrų Vaisnorienė) PAJIESKAU: Jonas, Antano, Juozapo, Magdelenos ir Onos Marčelonukų, Paeina iš Suvalkų rėd. Mariampolės pav., Veiverių vals. Pabaliskių kaimo. Mano adresas: ELZBIETA VAISNORIENE Po 19th Marčelonikė 1429 So. 49th Ave. Cicero, Ill.

PAJIESKAU savo brolio Tadeušo Daugeno, pirmiau gyveno Chicago, Ill., o paskiau išvažiavo i Philadelphia, Pa. Iš Lietuvos paeina, Kauno rėd., Telsių pav., Židikų parapijos, Astėikių kaimo. Kas žinote, malonėkite pranešti. ST. DAUGINAS 148 E. 107 St., Roseland, Ill.

PAJIESKAU savo svogerio Jurgio Babeno, jis gyvena Pittsburgh apskr. Prašau atsiūkinti ar kas kitas duoti žinę, už ka busis dėkingas. Gavau laiška nuo Tėvo iš Lietuvos Mano adresas: J. J. BAGDONAS 301 Charties Ave. McKees Rocks, Pa

JIESKAU svogerio Dominiko Vilkiš ir sesers Marijonos Vilkišienės (po tėvu Pekauteikė). Paeina iš Kauno rėd., Baseinių pav., Sveškošo parapijos, 8 metai kaip ju nematam. Meldžiu atsiūkinti ar kas praneškit. M. PEKAUTAS 2451 W. 45 St., Chicago, Ill.

ISDUODU kambary namam, arba dviem vaikams. Rūmai apšildomi šeriu; maudyne ir elektr. šviesa. Atsiūkinti vakarais nuo 6 iki 9. 3249 So. Morgan St., 3 lubos.

PARSIRANDAVOJA kambarys šiltes ir šviesus. Prie laisvų žmonių. 3543 So. Union Ave. 2-ros lubos

JIESKO PARTNERIŲ GERA PROGA geram barberiui dirbti arba prisidėti kaip pusininkui; arba gali pirkti visą biznį. Tris labai kresni, dvi maudyne didelis cigaru keistas, 1 bolų stalas, taipgi baras del minkštų gėrimų; viskas naujai įstaisyta. Savininkas eina i kitą biznį. Atsiūkinti greitai laiku. D. J. LUKSA, 514 Moen Ave., Rockdale, Ill.

REIKALINKAS partnerys su mažu kapitalu prie teatro biznio. Atsiūkinti tuojau. ANTONAS MAKAVECKAS 2619 Grenshaw Ave., Chicago Kampas So. Robey St. Vakaraus po 6 val.

REIKIA DARBININKŲ MOTERŲ MERGINŲ MOKINTIES Galima varloti merginų ir moterų, kurios gali paprastą rankų siuvimą prie mokinimos įvairiose šakose rankų darbą prie kantu ir bruslotų.

GERA mokestis mokama mokinanties. HART SCHAFFNER & MARX 2303 W. Saint Paul Avenue (Arti Western Ave.)

REIKALINGA jaunos inteligentiškos moteriškės biznio patyrinū, pagelbėti dentisto ofise, \$25 i savaitę. Telefonuok del sutarties, Canal 222. DR. ZIPPERMAN 1401 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA 20 moterų prie popierų sortavimo. Mokama geriausia mokeskis. REPUBLIC WASTE PAPER CO. 626 W. Taylor St., ir kampas Desplaines St., Chicago, Ill.

MERGAICIŲ IR MOTERŲ reikia prie operavimo punė ir kiker presų, taipgi pagelbai prie varstotų, lengvam šviam darbe. Patyrinū nereikia. Mes išmokysime jus i labai trumpą laiką. Gera alga mokama besimokinant. Patyrusios mergaitės gali uždirbti \$30 i savaitę dirbdamos nuo šukių. Mokama extra bonus kas savaitę už nuolatini lankymasi darban. Valandos — nuo 7:30 val. iki 4:30 val. subatomis iki 11:45 val. Malonės aplinkybės naujoi dienos šviesa dirbtuvėje. Kreipkitės: VICTOR MANUFACTURING & GASKET CO. 5750 Roosevelt Road.

REIKIA prie skudurių sortavimo. Gera mokeskis. L. Dray, 1342 Racine Ave. Chicago, Ill.

REIKIA laisnėmis stationary inžinieriaus, darbas dienomis. Reikia pačiam pečius kurenti, gyvenančiam arti plento. American Saw and Tool Works 2431 W. 14th St., Chicago.

REIKIA laisnėmis stationary inžinieriaus, darbas dienomis. Reikia pačiam pečius kurenti, gyvenančiam arti plento. American Saw and Tool Works 2431 W. 14th St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MERGINŲ MOKINTIES

Galima varloti merginų ir moterų, kurios gali paprastą rankų siuvimą prie mokinimos įvairiose šakose rankų darbą prie kantu ir bruslotų.

GERA mokestis mokama mokinanties.

HART SCHAFFNER & MARX 2303 W. Saint Paul Avenue (Arti Western Ave.)

MOTERŲ IR MERGINŲ AR JUS JIESKOT NAUJOS VIETOS? ATEIK IR PAMATYK MUS. ATSIVESK SAVO DRAUGŲ.

MES NORIME MERGAICIŲ IR MOTERŲ DEL DIRBTUVES DARBO. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. PUSE DIENOS SUBATOMIS PER APSKRITIS METUS. GERA MOKESTIS IR GREITAI DUODAME AUGSTESNES VIETAS. TURI KALBETI ANGLISKAI.

TAIPGI PATYRUSIŲ MOTERŲ PRIE SULIEJIMO SU GELEZIA. DARBAS PASTOVUS. PUSE DIENOS SUBATOMIS PER METUS. GEROS DARBO SALYGOS. ATSIŠAUK. IMPERIAL BRASS MFG. CO. 524 SO. RACINE AVE.

REIKIA STUOMENIMS IR KAKLARYSIU PROSYTOJŲ, FIDERIŲ IR LANKSTYTOJŲ: KITA PATYRUSIA PAGELBA LAUNDRESE. ORIENTAL LAUNDRY 1222 W. Madison Street

Bruslotų šapoje pagelbėtojų Musų naujame Bruslotų fabrike Dabar atidarytas ir mes reikalaujame keletos šimtų darbininkų iš karto

Operatorių Beisterių prie pamušalų Moterų prie prosinimo siūlių Knypskylių lūnigėjų ir merginų prie mašinų

Kreipkitės tuojaus HART SCHAFFNER & MARX Kamp. Wood ir Blucher arba 2303 W. Saint Paul Avenue (Arti Western Ave.)

REIKALINGA jaunos inteligentiškos moteriškės biznio patyrinū, pagelbėti dentisto ofise, \$25 i savaitę. Telefonuok del sutarties, Canal 222. DR. ZIPPERMAN 1401 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA 20 moterų prie popierų sortavimo. Mokama geriausia mokeskis. REPUBLIC WASTE PAPER CO. 626 W. Taylor St., ir kampas Desplaines St., Chicago, Ill.

MERGAICIŲ IR MOTERŲ reikia prie operavimo punė ir kiker presų, taipgi pagelbai prie varstotų, lengvam šviam darbe. Patyrinū nereikia. Mes išmokysime jus i labai trumpą laiką. Gera alga mokama besimokinant. Patyrusios mergaitės gali uždirbti \$30 i savaitę dirbdamos nuo šukių. Mokama extra bonus kas savaitę už nuolatini lankymasi darban. Valandos — nuo 7:30 val. iki 4:30 val. subatomis iki 11:45 val. Malonės aplinkybės naujoi dienos šviesa dirbtuvėje. Kreipkitės: VICTOR MANUFACTURING & GASKET CO. 5750 Roosevelt Road.

REIKIA prie skudurių sortavimo. Gera mokeskis. L. Dray, 1342 Racine Ave. Chicago, Ill.

REIKIA laisnėmis stationary inžinieriaus, darbas dienomis. Reikia pačiam pečius kurenti, gyvenančiam arti plento. American Saw and Tool Works 2431 W. 14th St., Chicago.

REIKIA laisnėmis stationary inžinieriaus, darbas dienomis. Reikia pačiam pečius kurenti, gyvenančiam arti plento. American Saw and Tool Works 2431 W. 14th St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

TEVAI ir MOTYNOS

Ar jus turit dukterį 16 metų ar senesnę, kurios įtiesko malonaus darbo.

Ji gali stoti i vieną geriausiai lavinančių mokyklą toje šalyje, 311 W. Washington St. Ji bus gerai apmokama. Pulkiose aplinkybėse, priežiuroje jaunų moterų, ji gal tada išmoks apžavėtiną biznį budama telefono operatorka.

Toje profesijoje, nėra pavojaus tapti prašalintu iš darbo. Jeigu ir kitan miestan išsikrausčius, ji gaus transportaciją prie to paties užsiėmimo. Ji žengs pirmyn i geresnę vietą, pėda i pėdą mokydamos tą amatą.

Ofisai randasi vsame mieste. Atsilankyk i vieną arčiausia jusų namų ir patėmyk, kaip merginoms yra suteikiama pailsėjimo kambariai ir valgyklos kambarys su gerais užkandžiais vel tui visoms.

Del platesnių dasizinojimų, kreipkis, rašyk arba telefonuok del knygutės (Booklet I)

CHICAGO TELEPHONE COMPANY Operator's Training Dept. 9-tos lubos 311 W. Washington St. Telephone No. "Official 300"

REIKALINGA MOTERŲ prie sortavimo šimtu popierių ir skudurių. Kreipkitės: 1039 W. Congress St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ ir MOTERŲ

50 SAMPELIAMS LIPDYTOJŲ MES SUNAUDOSIME 50 VYRŲ ARBA MOTERŲ PRIE LAIKINO DARBO. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. KREIPKITES 8 iš ryto Pėtyčio, Sausio 2 d. Gatavi i darbą.

KAIP SURASTI VIETA IMKITE LOGAN SQUARE ELEVATORIAUS KARUS IKI WESTERN AVE. EIK PIETŲ LINK 4 BLOKUS, 1/2 BLOKO I RYTUS

HUMBOLD PARK ELEVATORI IKI WESTERN AVENUE, EIK I ZIEMIUS 2 BLOKUS IR I RYTUS 1/2 BLOKO

MILWAUKEE AVE. GATVEKARIU IKI WABANSIA AVE. EIK I VAKARUS 1 BLOKA, VIENA BLOKA I ZIEMIUS IR PUSE BLOKO I VAKARUS

WESTERN AVE KARU IKI BLOOMINGDALE ROAD, EIK I BLOKA I PIETUS IR PUSE BLOKO I RYTUS

HART SCHAFFNER & MARX 2303 W. St. Paul Avenue

REIKALAUJA i šeimyninį viešbutį prityrusių kambarinų; mokeskis \$52.50; taipgi prityrusių tarnų. Atsiūkinti i namo užveždą DREXEL VIEW APARTMENTS 4358 Drexel Blvd.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ REIKIA DARBININKŲ NUOLATINIS DARBAS KREIPKITES 2619 W. Van Buren Street

REIKIA laisnėmis stationary inžinieriaus, darbas dienomis. Reikia pačiam pečius kurenti, gyvenančiam arti plento. American Saw and Tool Works 2431 W. 14th St., Chicago.

REIKIA laisnėmis stationary inžinieriaus, darbas dienomis. Reikia pačiam pečius kurenti, gyvenančiam arti plento. American Saw and Tool Works 2431 W. 14th St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALAUJA Geležies dirbėjų ir pagelbininkų, gera mokeskis ir pastovus darbas. GUARANTEED IRON & STEEL CO. 2849 W. Lake St.

Bruslotų šapoje pagelbos

Guzikams skylučių dirbėjų

Finišerių

Beisterių

Kreipkitės tuojaus HART SCHAFFNER & MARX Kamp. Wood ir Blucher St. arba 2303 W. St. Paul St. arti Western Ave.

VYRŲ reikalauja — Gera mokeskis. Pastovus darbas. NATIONAL LEAD CO. 900 West 18-th Street

REIKIA barberio katras galėtų kalbėti angliskai. Turi mokėti savo darbą atsakančiai. Darbas ant visados. 2443 W. North Ave. Chicago.

REIKIA LEIBERIŲ PRIE DIRBTUVES DARBO ATSIŠAUKITE STEIN-HALL MFG CO. 2841 So. Ashland Ave.

Pardavejo

As noriu gauti 2 arba 3 lietuvių vyrus, kurie nori dadei nuo \$2000 iki \$3000 savo dabartinis įelgos, be apšildimo savo dabartinios vietos. As duosiu tikrą išlavinaimą pardavėjų kursę, kuris jums nieko netelsuos ir pagelbės jums stebuklingai biznyje. Geriau norėčiau vyrų nuo South Side, nes mes atidarysime graži naują nuosavybės vietą. Ta yra stebina naujoka, jeiti i biznį del sąvės. Kreipkitės per visą dieną; ofisai atviras iki 8:30 vakare, kambaryje 846 FIRST NATIONAL BANK BUILDING, 68 W. Monroe St. Matykiti J. B. DORS, pardavėjų mandedžeri.

REIKALINGAS barzdaskutys, turi mokėti darbą atsakančiai. Darbas vakarais. Mokeskis gera. Atsiūkinti 603 W. 47th St., Chicago, Ill.

Rankomis Siuvėjų

Mums reikia tuojaus patyrusių rankomis suvėjų prie kantu ir bruslotų

Kantu šapoje pagelbininkų Ir skylių rankovėms beisterių. Finišerių ir knypskylių dirbėjų

Kreipkitės bile sekanceiose vietose.

520 So. Wells Street 1922 So. Halsted Street 823 So. Tripp Avenue 2303 W. Saint Paul Ave. (Arti Western Ave)

PECKURIO — Darbas dienomis. Nereikia dirbti naktimis ir nedėliomis. Turi gyventi arti dirbtuvės. AMERICAN SAW & TOOL WORKS 2431 W. 14th St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKALINGAS vyras kuris maž daug apsipazines su Chicago miesto. Darbas del atsakančio ir ištikimo žmogaus. Geras pelnas ir puikus uždarbis del gero vyro. Atsiūkinti i First National Band, Room 847, Klauskite ADAM MARKUNAS, Užsienių Skyriaus vedėjas.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGA

Pirmos klesos VARIO MOLDE-RIU, prie kubily ir pagrindų darbo.

Pirmos klesos suolo rankų prie vario darbo. Taipgi patyrusio vyro prie lenkimo varinių dujų. Reikia kalbėti angliskai.

Pirmos klesos metalo sukėjų. Reikia kalbėti anglų kalba. Kreipkitės IMPERIAL BRASS MFG. CO. 524 So. Racine Ave.

GALIMA SUNAUDOTI KELETA GERŲ VYRŲ. PASTOVUS DARBAS. WESTERN FELT WORKS 4115 Ogden Ave.

PARDAVIMUI

PARDUODU štorą Cigarų, Cigaretų, tabako, kendžių, ice cream ir šiaip visokių reikalingų daiktų; labai pelningas cash biznis. Vieta apgyventa visokių tautų, pasturį žmonės, didelis žmonių perėjimas ant kryžiaus kampo gatvekerių, geras namas, fanda nebrangi, užpalkalji rūmai pagyvenimui viduryje didelė alle tinkama pulruimijui. Prie žastis pardavimo esu vienui vienas negaliu apėti. Kreipkitės šiūmi adresu: J. Y., 1958 W. 59 St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė i priezasties kal savininkas trumpu laiku turi apiešiti miestą. Biznis cash ir gera vieta, apgyventa i visokių tautų. Norintis geros progos atsiūkinti greitai. 1736 N. Hoyne Ave. Chicago. Phone Humboldt 2315

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, tabako ir visokių smulkenų krautuvi. Biznis išdirbtas per ilgu metus. Lietuvių apgyventa vieta. Pardavimo priezastis: einu i kitą biznį. 3537 So. Wallace St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai pigiai bučernia ir groserne i priezasties turui du biznių. Atsiūkinti, 4401 S. Richmond St. Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučerne ir groserne, arba vienus fixčerių; fixčerei kaip nauji. Kas norėsiti malonėkite atsiūkinti, 5953 S. State St. Chicago.

PARSIDUODA — Delicatessen štoras — laikoma groseriai, cigarai, kendės ir taip mažų daiktų. Priezastis pardavimo patirsite ant vietos 524 West 33rd St. Chicago.

REIKALINGA

EXTRA BARGENAS Penkių kambarių vėliausio stiliaus rakanđai bus paduoti už bile koki pratingas pasiūlymas sykiu ar atskirai. Vėliausio stiliaus seklycinė eilė, valgomojo ir miegamojo kambario eilės, aksominiai kilimai, lampa, gulima sofa paveiksai ir tt visi kaip nauji. Taipgi \$200 dviguba spreždina fonografas, graja visus rekordus, parduos už \$60 su re kordais ir deimantine adata. Nepraileiskite šitos progos, Rezidencija 1922 So. Kedzie Avenue.

FORNICIAI—NAMŲ RAKANĐAI pardiduoda pudykiai. Savininkas išvažiavo i kita miestą ir paliko ant pardavimo už bile kokią kainą. Visus gerus 5 kambarių daiktus. Taipgi gali randavoti tuos pačius 5 kambarius ant Morgan St. netoli 33. Kas norite bargeno pasiskubinkite. LIBERTY CO. 3416 So. Wallace St., Chicago.

Ar Jus Norite Bargeno?

As turiu ant rankų puikų \$200 vertės didelį (kabinetas) vidutinio didumo fonografa, 12 rekordų, deimantine adata, NEMOKAMAS PRISTATYMAS, už \$60.00.

Taipgi dideli arzuolo sveiklyčios setai, rašomas stalas, gražių karpetų, geriausis pasiūlymas. Priimame Liberty Bondsus.

SOUTH SIDE FURNITURE STORAGE 2102 W. 35th St., pian. Archer Ave. Atidara nuo 9 ryto iki 9 val. po pietų; taipgi Nedėliomis.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

Phone Yards 723 P-LE E. G. MAKAR PIANO MOKYTOJA 4515 S. WOOD ST., CHICAGO Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį. Baigusi muzikos mokslus Chicago Musical College.

RAKANDAI

TIKTAI SI MENESI.

Geriausis pasiūlymas gaus puikų tikros skurės seklyčios setą, verta ta 30 dienų, vertas \$175. Mes esame priversti taipgi praduštinti daug li ty seklyčios setų vėliausios stalties. Mes taipgi turime visokių divonų, fonografas. PRISUNCIAME UZ-DYKA. Priimame Liberty Bonds.

WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Atidara nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 4 val.

PRANESIMAI

Ar nori padaryt pinigų

Pirk sekantius namus. 1) 2 augščių namus, apačioje štoras, rendos neša \$33.00 i mėnesį, parsiduoda už \$2400.00

2) 6 pagyvenimū murinis namas, rendos atneša \$62.00 i mėnesį, už \$3600.00, reikia įmokėti tik \$500.

3) 4 pagyvenimū murinis ir medinis namas, rendos neša \$36 i mėnesį, už \$2500.00.

4) 3 pagyvenimū naujas murinis namas 4 metų senumo, parsiduoda labai pigiai. Jeigu kas turi lotus galima manyti ant jų namų. Tie namai randasi švento Jurgio parap. apie linkėje, kur geriausiai lietuvių apgyventa vieta. C. P. SUROMSKI CO. 3346 So. Halsted St., Chicago, Ill.

FARMOS

Senatvė, negali dirbti ant farmų, gyvena Chicagoje. Parduoda arba maino 160 akrų farmą, pusė arienos; gera žemė; puiki budinkai; visos mašinos; 500 pėdų nuo ežero, kur daug žuvis yra, 1 ir pusė mylios i miestą. Quincy Wis., priima 2 flatu, mura, \$5000.00 ar \$3000 mojkė, paskui kaip galėsi įmokėk.

92 akrų farma, pusė arienos, gera žemė, geri budinkai, arti ežeras žuvis, 1 ir pusė mylios i miestą, Quincy Wis. Našlys koje nulaužia, gyvena Chicagoje. Parduoda arba maino. Kaina \$3000. Atsiūkinti paš. A. F. YONAITIS 3503 So. Francisco Ave., Chicago.

PARSID